

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-napos poszt sor egyszer 20 fill.
minden következőnél 16 fill.
Nyitási sora 40 fill.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvénytársaság.
József főherceg-ut 23. sz.
TELEFON-SZÁM: 131.

Arad, 1906.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
STAUBER JÓZSEF.

Csütörtök, augusztus 23.

Mai számunk főbb közleményei:

- Vezéreltek: Visszálnak a torony alatt.
- A katonai attasék ellen.
- Katonaszökecsék nagyban.
- Új sportegylet Aradon.
- Duncan Izadora növendékei.
- A visszautasított tömeggyöngyöcske.
- A lángember szerelme.
- Várárhelyi levél.
- Hova lett a nevelőnő?
- Cseresnyés tisztviselői és a közigazgatási bíróság.
- Hivatalvizsgálat — áldozatokkal.
- A közös terhek.
- Világfürdő Budapesten.
- Megmérgezte a férjét.
- Az éjjeli Arad.
- Az öreg udvari.
- Tárcs: A határ. Írta: Alba Nevis. — A Rajna mellől. Írta: Austerweil Géza dr.
- Csarnok: A róssa. Írta: Gábor Andor.

Vizsgálják a torony alatt.

Arad, augusztus 22.

A városi képtár ideiglenes helyiségében rovincsolnak. Ez a helyiség tudniillik a városháza főispáni hivatala. Miután ennek a hivatalnak nem volt se célja, se hivatása, igen helyes okoskodással, fölhasználták a város képeinek ideiglenes elhelyezésére. A hivatalnak pedig azért nem volt rendeltetése, mert a főispánok rendszerint nem voltak a városházán. A hivatalban nem történt egyéb, mint hogy a közgyűlések alkalmával oda vonultak vissza a kandidáló-bizottságok, hogy az üresedésben levő állások jelöltjeit a rang

és kvalifikáció szerint libasorba állítsák. Attól ott maradhattak a képek, egyéb pedig rendszerint nem történt a főispáni hivatalban.

Most pedig Márk Lajos műtermének halvány alakjai, Kacziány Géza istenes emberei meglepetve hallják a rovincsolás szokatlan számzenéjét. Magyar-Mannheimer fürdő-libái, amelyeket a város főnyereményül kapott, szinte megrebbenve ugranak szét az aranykeretes vásznon; mit keresnek ezek a szokatlan vendégek itt?

Valóban, szokatlan és meglepő ez a vizsgálat. S Károlyi Gyula grófot nem azért illeti meg elsőben az elismerés, mert a városházán történtek után miniszteri kiküldött vizsgálatát kérte; hanem azért, mert egy rossz, nyíltan ki nem mondott, de állandóan érvényesülő felfogással és hagyományjal szakit. Ez a fölfogás azt tartotta, hogy a főispán csak a vármegye főispánja; a városi hivatal csak ráadás, amelynek csak a reprezentációs teendőit kell néha elvégezni. Bizonyos, hogy a városok autonómiája szabaddabb mozgást biztosít, mint a megyéké. Ennek így is kell lenni. De ha a főispán a kormány ellenőrző hivatását tölti be, akkor ezt az ellenőrző tiszteletet nemcsak a vármegyén, hanem a városnál is köteles teljesíteni. A tegnap megkezdett rovincsolás azt jelenti, hogy az új főispán a város főispánja is akar lenni, s ezt a tervét rokonszenvvel fogja a város közönsége fogadni.

A főispáni hivatalban megkezdett rovincsolás természetesen nem csupán a polgármesteri hivatalnak szól, hanem kiterjed az egész városházára. S ha ez a vizsgálat az eddigi hiányokon kívül egy fillérnek híját se fogja konstatálni — s a míg az ellenkezőjét ki nem derítik, mást nem is szabad föltételeznünk — egy megütkezést keltő szokáson már is fenakadhat.

Ez a szokás az, a minek szomorú jeleit az eddigi esetek mutatják. Az, hogy a városházán csaknem mindenki pénzt kezel. Pénzt kezel a polgármesteri fogalmazó, aki nem pénzkezelő hivatalnok; pénzt kezel az adótiszt, a kinek szintén nem volt tiszte a pénzkezelés. De megbízással és hivataluknál fogva is pénzt kezelnek mások, a kik pedig nem arra valók. Pénzt kezelnek a rendőrtisztek, s a mint egy legújabb esetből látjuk, pénzt kezelnek a rendőr-örmsesterek is, a kikre a rendőrlégénységnek szánt jutalmakat bizak. Szóval: ellenőrzéssel és ellenőrzés nélkül pénzeket kezel a városházán mindenki, s a főbejárat portása joggal neheztelhetne, ha az ő gondjaira semminő közpénzek nem bizatnának.

Higgadt észszel és objektív gondolkodással az illető, pénzkezeléssel foglalkozó tisztviselők egyike se fogja gondolni, hogy e sorok ellenük vannak kifelve. Olyan embernek, a kinek nem tiszte a pénzkezelés, csak nyög, ha ilyesmi esik rá. S önérzetes embernek egyenesen kellemet-

A határ.

Írta: Alba Nevis.

... Május süldőlánny, talán tizenhétéves, rózsaszínarcu, csupa kacagás és csupa bimbó. Sokszor álmodik és néha furcsákat.

... Junius ellenben már asszony, harmincesztendő, pompás, ígőret beváltó, istenien szemérmes és termő.

Es nagyszerű, hogy a természet e harmincesztendő nap alatt tizenhárom év minden eseményét titokzatosággal lepörgeti és az álmodó Májusqól ezen hihetetlenül rövid idő alatt érett és tudó Junius formál.

Mindent nem én mondtam, hanem az öreg gondolta így; a nagy öreg, a halhatatlan, míg puha és fényes szobácskájában a vén gyerekek gyámoltalanságával öltözködött.

Inasa nem volt az öregnek és más se volt mellette. Senki. Nem akarta, hogy a vendégét, a vigyorgó és hideg legutolsó más bocsássa be. Erről a dolgról, bizalmas körben, a finom és nagystilű öreg meglehetősen durva cinizmussal így nyilatkozott:

— Ha bejön a házmesterném egy reggel takarítani; dögöve talál, egyszerűen, minden ceremónia és bejelentés nélkül!

A nagy öregnek még kőkek voltak a szemel, lágyan, asszonyosan kőkek, mintha könyeken át mosolyognának.

Am a keze reszketős és a szakálla patyolatselyem. (Olyan gyönyörű az ilyen fehér szá-

kál, mintha a maga tisztaságával eltakarná a fiatalság minden szennyjét, minden gyarlóságát.)

Az öreg igazán nagy volt, olyan nagy, hogy a tekintetével sem érte őt fal senki; a kis rok-kant öreget. Az egész élete az álmok csudálatosan színes tárháza volt, olyan utakon járt, amiken követni nem tudta más.

Es irt valamit, amit egy század múltán is csak kevesen fognak megérteni. Ma még tán senki. Legfeljebb érzik csak és megsejtik a Teremtő e nagyszerű játékát, a halhatatlan, óriási lelket, a kis törékeny testben.

A határ. Három vaskos, szomorúan sötét köntösű könyv. Első pillanatra regény, ám ott ólálkodnak benne a filozófia nagy meredekjei. A határ, amit mindannyian elérünk; ki sirva, ki kacagva, ki az élet alkonyán, ki előbb, de elkerülhetetlenül.

A határ, ahol minden virulás véget ér, amelyen túl csak rögök vannak és nyomorúságok. Amely egész életünkön át a közelségével riasztgat s akkor terpeszkedik elénk, mikor legkevésbé várjuk.

Nem a halál, de több ennél: az élve megsemmisülés. Néha egy szerencsétlen szerelemnek a követője, néha csak egy óriási üresség. De ami az életben még utána jön, az már semmi!

— Nekem, — gondolta a nagy öreg, miközben a mancsottagombját fényesítgette egy szarvasbőrrel, — nekem mégis csak kevesebb a Junius. Végre is asszony — csak asszony.

Hunyorgott; kék szemel a napfényben bá-

josan ragyogtak. Ilyen nagyszerű napja régóta nem volt már, régóta! ...

Fiatal korában volt ilyen a nyár; forró és huncut, kalandokra csábító, akkor a Halhatatlan, — minden asszonyok barátja — nem gondolt még se a legutolsó vendégére, se a hatására. És nem ért rá egy álmon, egy szerelmen rá-gódní, mert az örök-álmodók, az örökké lobogók fajtájából való volt ő, s ezen a fényes napon megnépesült a lelke, gömbölyű vállak, édes alkonyatok emlékével.

Eszébe jutottak a szemek; titokzatosan fekete, kék és macskaszzerűen szürke szemek, le-hunyva, amint rojtos pilláik alól felé ragyogtat-taknak egy-egy mámoros sugarat.

... Meg a hajak; a vörös, buzaszőke és sötét hajak, legtöbbször bomlott állapotban, de mindig szerelmesen és illatosan.

Es észébe jutnak a boiondos kis ruhadara-bok — hejh mindennap másszínűek! — amint itt heverték a hintaszéken, csipkével, fodorokkal ékesen, de össze vissza hányva. Es észé-be jutnak a parányi, sokszor művészi formájú cipőcskék a smirnaszőnyegen. Ezek a cipőcskék sok lelkifurdalást okoztak neki; a legfor-róbb csók is odafagyott az ajkára, ha reájuk nézett. Busak voltak e topánkák, mint a fészek, melyből elszállt a madár. Lecsüggesztet-ték selyemcsokraikat és sóhajtoztak.

A nagy álmodónak pedig a szívébe nyilat-lott ilyenkor és szörnyen gyötörte az önvád.

A junius, a junius: mi mindent nem hoz még észébe; leeresztett függönyöket, kis csont-

len, ha ellenőrzés nélkül kap pénzeket kezelése alá. A pénzkezelés, ez azzal járó kimutatások és a nyugtalanság a tisztviselőt elvonja igazi kötelességétől s ezt megszenvedti a tisztviselő is, meg a közérdek.

Kevesebb kincstárost a városházára, s több időt a rezzort-ügyeknek. Mindenemű pénzt, a melyet a városházán fizetnek s a mely a közt illeti, egyedül a főpénztár felelős és arra hivatott tisztviselői vehessenek át. S ha kevesen lennének erre a mepszaporodott munkára: inkább növeljék a számukat, hogy sem a városházán továbbra is a kétszáz fiók rendszere maradjon meg. Akkor talán gyorsabb lesz a városi közigazgatás egész menete is, amelyről a két nap óta folyó főispáni hivatalvizsgálat máris kisütötte, hogy feltűnően lassu.

A városi képtár ideiglenes helyiségét pedig adják vissza eredeti rendeltetésének. Bármennyire is megóvándó a város politikai függetlensége és autonómiaja a főispáni méltósággal és hatalommal szemben, az ilyen komoly munkánál mindenki örömmel és elismeréssel fogja látni, hogy a főispán nem csupán külső dísz óhajt lenni a város közigazgatásában s nem áldozza minden idejét és munkabírását a vármegyének, hanem a városnak is dolgozó, hivatása-tudott főispánja lesz.

A katonai attasék ellen.

Dalmáciába nem hívták meg őket.

Kémkedő diplomaták.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 22.

Nincs oly állam a világon, mely ne volna kíváncsi a többi államok katonai titkaira. Nincs tehát oly állam sem, mely az idegen államokban valamilyen formában ne folytatna kémkedést. Ekkölcsei dolgokban sok kivétel valót lehetne találni ezen az igazán nemzetközi szokáson, de az államoknak egymással való érintkezésében kétségtelenül az erkölcsi szempontok vannak az utolsó helyen.

hajtűket a pamlagvankos fodrai között és forró bucsucsórokat.

— Kimegyek a ligetbe — gondolta az öreg — akárcsak egy gyári munkás, vagy egy kiöltözött kereskedőseged. Kimegyek és élvezem ezt a gyönyörű napot. Leülök egy padra, dajkák és gyermekek közé. Igen csinos sváb lányok járnak oda; sima a hajuk s az ingujjuk csak könyökig ér. Majd cukrot veszek a babinak és megcsipkedem a dadája állát...

Azután hirtelen mást gondolt:

— Vagy inkább leülök Gerbaudnál. Ilyenkor sok szép és vidám leány van ott fejtűnő toalettkben. Főldötte sok ugyan rajtuk a csipke, főldötte fényesek a gyémántjaik, de főldötte barátságosak is az emberrel.

Pezsgőbe kevert földi epret eszem, sok cukorral és őtvenessel fizetek, a szép és vidám leányok erre felvilányozódnak, kedvesebben mosolyognak rám s a fodrok közül most már mérséken sötétlik elő egy-egy formás kis boka. S a hogy egyetértőleg összenéznek a legszebbel, ő is gyorsan fizet.

Idulok lassan, és gondtalanul, a fordulónál azonban várok egy percig. S ime, suhog a selyem s előttem tipegnek a karcsu bokák...

A nagy öreg már pirul; fonnyadt arcán szinte feszül a bőr, ahogyan fellélegzik: — a hetven esztendőmből legalább is harmincat elcsent valami jó szellem.

Veszi a kalapját és egy percig gondolkozik; botot is vigyen? Hiszen frissék a lábai és

A titokban működő fizetett kémeken kívül a kémkedésnek ha nem is bevallottan, de mégis aktív szervei: a katonai attasék. A Dreyfus pörnek aktáiból kitűnt, hogy a hatalmak diplomáciai képviselőiben nem egy katonai attasé működött, a kinek nincs más feladata, mint az idegen állam katonai titkainak menőleggyesebb kilesése.

Hogy e cél érdekében némely katonai attasék nem riadnak vissza a leggyanusabb üzelmektől sem, ez ismételtten bebizonyult. Tudja ezt minden állam, de még tettenérés esetén sem út nagy zajt, mert hiszen tisztában van azzal, hogy ő is ludas a dologban és az ő attaséinak ugyanolyan titkos megbízásuk van, mint az idegen államéinak.

A kémkedésnek egyik alkalmas tereuma a hadgyakorlatok, melyekre régi szokás szerint megszokták hívni az idegen államok katonai attaséit. A hadgyakorlatok során csak a diplomáciai tisztviselők nem érik be azzal, hogy meglássák azt, a mi minden épeszü ember részéről látható, hanem természetesen nyitjára akarnak jutni oly dolgoknak is, melyek az illető állam legfőbb titkaival közlő valók. Kétségtelen pedig, hogy ez a törekvés nem egyszer sikerrel is szokott járni.

Az augusztus 30-án kezdődő sziléziai hadgyakorlatokra, a régi szokást követve, Ausztria-Magyarország is meghívta az idegen hatalmak katonai képviselőit.

A sziléziai hadgyakorlatokat azonban Dalmáciában kombinált szárazföldi és tengerészeti gyakorlatok fogják követni, melyeken a király is jelen lesz. Ezek a dalmáciai hadgyakorlatok pedig jelentőségre sokszorososan felül fogják múlni a sziléziai hadgyakorlatokat. Dalmáciában haditengerészetünk cly wjtásokat fog kipróbálni, a melyeket nemcsak hogy nem szabad dobra ütnünk, de a melyeknek titokban tartása haditengerészetünk harcképességének elsőrangú érdeke. Hiszen nem arra valók stratégiai és taktikai vívmányaink, hogy a magunk rovására egyszerűen lemásoltassuk őket az idegen hatalmak szakértő képviselői által.

Ez azonban ezuttal semmiféle módon nem fog megtörténni. A katonai kormány abból a szempontból indul ki, melyre már Japán is helyezkedett az orosz-japán háborút megelőző esztendőben. Ez e szempont pedig az, hogy a nemzetközi udvariasságnál mindenestre előbbre valók a hadsereg és a haditengerészet olyan

érdekei, a melyeken az udvariasságnak tu'ságosan tágkörű értelmezése csorbát üthetne.

A dalmáciai hadgyakorlatokra tehát egyáltalán nem fogják meghívni az idegen államok katonai attaséit. Ezzel kivétel tesznek talán az olasz katonai attasé meghívásával. Olaszország ugyanis legközelebb esik a hadgyakorlatok színhelyéhez. Az olasz katonai attasé meghívása pedig azt dokumentálná, hogy a dalmáciai hadgyakorlatokon nem érvényesül semmiféle Olaszországgal szembeni tendencia. Csak hogy Olaszországnak ez a képviseltetése is csak üres formasság. A dalmáciai hadgyakorlatok oly természetűek, hogy lefolyásukat csak valamely ponti erősségből vagy még jobban egy hadihajóról lehet figyelemmel kísérni. Ezekre a helyekre azonban még az olasz attasét sem fogják bocsátani.

Lehetséges, hogy egyes hatalmak ezt az újítást nem fogják jó lélekkel fogadni. Még az se lehetetlen, hogy ez az elégedetlenség valamely formában kifejezésre is jut majd. Csak hogy ez sokkal csekélyebb baj, mint hogyha a magunk féltett és sok pénzbe kerülő titkait udvariassági szempontokból kiszolgáltatjuk a nemzetközi kémkedésnek.

A kémkedés pedig csak ott válik lehetetlenné, a hol nincsenek kémek.

Katonaszökések nagyban.

(Egy hét alatt 79 dezenter.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 22.

Statistikailag igazolni lehet, hogy a katonai szökevények száma sehol a világon meg nem közelíti magyar-osztrák monarchia katonai szökevények számát, különösen sok a besorozott ujoncok szökése azóta, amióta az Adrián át könnyen el lehet jutni a Cunard hajóin Amerikába. És Magyarországon a szökevényeknek csak csekély, alig egy harmadrésze magyar, a többi nemzetiségi, a honvédségtől is alig szökik valaki, legnagyobb része a közös hadseregtől szökik annyira, hogy bujdosik, vagy kívándorol.

A katonai hatóság az elmúlt héten 79 hadköteles szökevény ellen bocsátott ki közzelvélet. A szökevények 21—34 évesek, tehát ujoncok és póttartalékosok, akik besoroztattak és nem jelentkeznek szolgálattételre. Legtöbbje olyan, aki már szolgált, de a katonai életből

olyan ruganyosak, mint harminc évvel ezelőtt! Mégis, este lesz, mire visszatér és... ki tudja!...

Ol perc múlva azonban a csintalan szellem már visszahozta az öregnek az ocsent harminc esztendőjét. Mire a lépcsőig ért, már fáradt volt és pihegett.

— Majd elmúlik — biztatta magát és igyekezett lefelé a fullasztó melegben. Egyszerre csak léptek topogtak s batiszt suhogott mögötte halkán s jött mosolyogva, egy pirosajku kis süldőleány.

A nagy öreg megállt és nézte; kék szemel egy tüzes alkonyat utolsó villanásával simogattak végig karcsu lábait, meztelen nyakát, a kis lány zavartan suhant el mellette s a sietésben leejtette a japáni legyezőjét.

A halhatatlan utána hajolt, hogy fölemelje, de hirtelen megrogytak az inai, elszedült s ijedtem fogta meg a karját, hogy össze ne rogyjon.

A kislány nevetve kapta fel a legyezőjét, s a lépcső aljáról még visszanezett az öregre, aki halálsápadtan állt ott. A minden asszonyok lovagjának mélységes tragédiája volt ez, egy hitvány papirlegyező, melyet nem bír immár fölemelni a földről.

Es nagy, széles, sötét vonalakban feltűnt a határ, ami után már nem jöhet semmi, semmi.

A Rajna mellől.

Irta: Austerwell Géza dr.

II.

Bredeli módon történik itt a borok értékesítése. A királyi, valamint más nagyobb uradalmak április-május hónapokban, mikor az új bor már teljesen kiejert és tiszta: borkóstolókat rendeznek, a melyek mindenkire nézve ugyszólván ingyenesek és a melyekre az érdeklődő borügynököket és borkereskedőket meghívják. Ez utóbbiak orfási szakismerettel és igen bő erszénnyel rendelkeznek. Május végén azután önkéntes árverésen eladják borikat a legtöbbet ígérőnek. Ez a „legtöbbet ígérő“ némelykor igazán nagyon sokat ígér. Így pl. tavaly egy „gräfenbergi“ 1893. évi „szemelt“ bornak negyedhordójáért (300 l.) 12900 márkát adott egy borkereskedő.

Az ilyen nagy összegért eladott borok ott maradnak a termelő pincéjében, míg üvegérettek lesznek; a termelő fejti le őket üvegekre, az ő pecsétjével és az ő címkéjével ellátott üvegekben jön azután a bor forgalomba.

A most készletben lévő rajnai borok közül a legkiválóbb az 1893-iki „steinbergi.“ Ezt az eberbachi ciszterciata barátok utóda, a porosz kormány eberbachi uradalma termeli. Az eberbachi kolostor Hattenheimtől keletre s km.-nyire fekszik egy kis, minden szőlőtől ment

nem kér még egyszer. Ilyen ezen az egy héten 38 került.

A közös gyalogezredekől megszökött 35, míg a honvédektől 14, egyéb legyvernemek-től 40.

Legtöbb szökevénye van a XVI ik hadosztály-tüzérezrednek, innen egy hét alatt 18 ember szökött meg, nagyobb szökések történtek még a 39 ik cs. és kir. gyalogezrednél, honnan 11 ember, a 16. cs. és kir. huszárezrednél, a honnan 10 ember szökött meg egy hét alatt. Az összes szökevények közül tisztán magyar 17, más anyanyelvű 46. Érdekes, hogy négyen angolul is tudnak.

A közös hadügyminiszterium most körözleveleket bocsátott ki az összes szökevények ellen, akikből előreláthatólag csak igen kevés fog megkerülni, mert a multheti sokkal nagyobb számmal szemben ezen a héten összesen kilenc katonaszökevény került meg.

A megkerült szökevényekkel szemben a legtöbb helyen nem teszik meg a büntető feljelentést, hanem az ezredparancsnokuk saját hatáskörében szabja ki rájuk a 21 napi szigorított áristomot. Ahol azonban a hadbírószék elé kerülnek a dezertorok, ott sokkal keservebb sors vár rájuk. Esetleg hónapokra terjedő elzárás is. Sajátságos, hogy a katonaszökevények legnagyobb része mégis azok közül kerül ki, akik ismerik a rájuk váró büntetés nagyságát. És ez a tény nagyon szomorú világot vet arra az emberségre, amely a mi hadseregünkben él, s amely a legénységnek állandó, rendszeres és ok nélküli bántalmazásában merül ki.

A visszautasított tömeggondnokság.

A Fekete-csőd története.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 22

Az aradi ügyvédi körökben még mindig élénken foglalkoznak azzal a csődtömeggondnoksággal, a melyet *Barabás Béla* dr. orsz. képviselő nem fogadott el, mert igazságtalannak találta, hogy husz évi ügyvédi működés után egy vidéki és aránylag csekély jövedelemmel járó tömeggondnokságot kap. Az ügy az érdeklődést

völgycatlanban. Rémek, árnyékos fákkal szegélyezett országút vezet odáig, a melytől jobbra és balra a remekebbnél remekebb szőlőhegyek pompáznak, mind ugyszólván tiszta rajnai rizlinggel beültetve. Ezek a híres marcobrunni, hattenheimi és steinbergi fekvések. Az elsőben gyönyörű drótmívelés alatt áll a szőlő, az utóbbiakban acél-karók támogatják a dusan hordó rizling-tökeket. A kolostor maga már a 12-ik században, 1130 körül gyönyörű templommal bírt, a melyet ma is mint a korai gót építészeti egyik kiváló remekét épségben találunk; me részben levezett kupolái keresu, veres rajnai homokkőből készült, talpnélküli oszlopokon nyugodnak, rendeltetése azonban megváltozott. 1813. óta, mikor a 80 szerzetessel és 200 barátal bíró kolostort eltörölték, présháznak használják. Valóban nem nélkülözi a humort az ottani összeállítás. Ősi, részben 1628—30-ból származó és most is teljes használatban lévő terjedelmes rajnai prések állanak a szentelt falak mellett, előttük ódon alakú nehézkes tartályok, kannák és más egyéb pincészeti eszközök. Mindezek azonban most is használatban vannak. Az intézőség gondot fordít arra, hogy az ősi módszerek pontosan fentartassanak, hiszen ezen módszerek szerezték meg a bornak világhírét.

A porosz kormány rajnamenti szőlőinek és pincéinek felsőbb intézősége magyar kezekben van. *Cseh* András mezőgazdasági tanácsnok, a magyar-óvári gazdasági akadémia neveltje vezeti ma e világhírű borgazdaságot. Hogy mily

magára a nevezetes csődesetre terelte, a melynek egyebeken kívül megvan az az érdekessége, hogy noha a csődbejutottnak és feleségének a nevében mintegy *kétszáz ezer korona* vagyon áll, a csődtömegnek alig *öt-hatezer korona*, esetleg ennél is kevesebb juthat.

A visszautasított tömeggondnoksággal kapcsolatba jutott, érdekes csődesetnek ez a története:

A múlt évben fizetésképtelenné lett *Kohn* Farkas medgyesbodzási ismert vegyeskereskedő. *Kohn* Farkas a többek között *Fekete* József medgyesbodzási jómodu parasztagdának is tartozott *30000 korona*val, a mely tartozás az éveken át folytatott üzleti összeköttetésből keletkezett. Mikor a cég fizetésképtelenné lett, *Fekete* perelte a maga harmincezer koronáját s le is foglaltatta *Kohn* Farkas vagyonát.

Időközben *Kohn* Farkas tárgyalásokat folytatott hitelezőivel, a kik hajlandók is voltak 50 százalékos egyezséget kötni, de arra kezeset követeltek. *Kohn* Farkas hozzátartozói erre *Fekete* Józsefhez fordultak s rábeszéltek, hogy a kezességet vállalja el. Azt mondták neki: ha a kezességet elvállalja, *Kohn* Farkas az egyezséget könnyű szerrel betarthatja, újra fizetőképessé lesz, s *Fekete* megkapja a 30.000 koronáját. Ha ellenben nem áll jól, miután más kezes nincs, *Kohn* Farkas csődbejut, s ő elveszti a 30.000 koronáját.

Fekete, hogy a 30.000 koronáját megmentsse, belement a kezességbe, s a hitelezőkkel szemben mintegy *60.000 korona összeg erejéig jótállást* vállalt *Kohn* Farkas tartozásáért.

Az ötven százalékot *Kohn* Farkasnak egy év alatt, egyenlő havi részletekben kellett volna megfizetni, de már a második részletnél megakadt s nem tudta a kötelezettséget betartani. Mikor *Fekete* József ezt megtudta, látta, hogy vagyona itt veszendőben van. Feketének mintegy százhusz hold földje és háza volt. Hogy vagyonát megmentsse, a következő módhoz fordult: vagyona felét kir. közjegyző előtt kötött szerződéssel eladta a feleségének; másik felét pedig *tulterheltette* bank- és egyéb jelzálogteherrel; később felesége, a ki a férjétől megvett vagyonszűrt a közjegyző előtt készpénzben olvasta le; ezt a vagyonszűrt szintén megterheltette.

Ezek után a *Kohn* Farkas cég hitelezői, a kikkel szemben *Fekete* József kötelezettségben volt, ugyiszintén *Fekete* Józsefnek saját hitele-

si kerrel, mutatja azon diszasztal, a melyet számára Németország legkiválóbb szőlőbirtokosai és bortermelői készítettek és a mely ékes rigmusokban hirdette a nemes nedű körül szerzett érdemeit, az eberbach kolostor fejedelmi szobájában áll.

A bortermelés és szőlőmívelés elősegítésére és istápolására szolgál még a geisenheimi szőlészeti és gyümölcsészeti iskola, melynek igazgatója Németország talán legkiválóbb borásza, *Wortmann* tanár, nemrégiben Magyarországon járt a szőlőzet tanulmányozása céljából.

Az intézet remekül van berendezve. Külön meteorológiai, gyümölcsértékesítő, vegykísérleti, növényélettani és növénykörtani intézetekkel bír, a melyek a különböző és a világ minden tájé káról összesereglett tudományozás érdeklődőknek kitűnő segítségül szolgálnak.

Az intézethez 80 holdnyi kísérleti szőlő és gyümölcsösök tartozik, a mely mintaszerű kezelésével felkelti szakértők figyelmét. Minden évben az intézet faian belül 10—12 napig tartó kurzusokat rendeznek, melyek a vidék lakosságával a borerjesztés, gyümölcsészítés, gyümölcsborkészítés különböző nemét ismertetik meg, ily módon igen hatályosan emeivén a környék lakosságának mezőgazdasági ismereteit.

Azon kívül alkalmat ad az intézet arra, hogy külön laboratóriumokban mindenki az őt különösen érdeklő kérdésekkel foglalkozhasson.

zói, az aradi kir. törvényszéknél a csőd megnyitását kérték. *Fekete* József ügyvédje, *Momók* Döme dr. után azzal védekezett a csőd ellen, hogy neki mindegy *kétszáz ezer korona értékű vagyona* van, a mely nincs *tulterhelve*, s a melyből a jelzálogos hitelezőkön kívül a többi hitelező is kielégítést nyerhet. Az aradi törvényszék nem fogadta el a védekezést s a csődöt elrendelte.

Igy fejlődött ki az a helyzet, a melynél a csődtömegnek csak néhány ezer korona juthat. Lehetne a *Fekete* és a felesége között létrejött adásvételi szerződést megtámadni, de ez nem vezetne eredményre, mert ha a bíróság az eladott ingatlant a csődtömegnek itélné oda, köteleznie kellene a csődtömeget arra, hogy az asszony által, közjegyző előtt fizetett összeget térítse vissza különben úgy az asszonynak eladott, mint a megmaradt rész meg van terhelve jelzálog-kölcsönnel; s azon hitelezőket, a kik a kölcsönügylet keletkezésével egyidejűleg kaptak zálogjogot, nem lehet megtámadni.

Az érdekes ügy vitatása közben jogásztársaságokban szó esett arról is: van-e precedens arra, hogy *csődtömeggondnokságokat visszautasítottak*? Az aradi törvényszék területén nem emlékszenek ily esetre, a szomszéd vármegyék egyikében volt, de csak helyettes tömeggondnoksággal. Egy *kápolnási* kereskedő ellen elrendelt csőd esetében a *lugosi* kir. törvényszék egy *lugosi* ügyvédet rendelt ki tömeggondnokul és egy *facseti* ügyvédet helyettes-tömeggondnokul. A *facseti* ügyvéd méltatlanságot látott abban, hogy egy olyan helyre, a mely az ő székhelyén illetékes járásbírószék kerületéhez tartozik, őt csak helyettes-gondnokul rendelték ki s ezért a helyettes tömeggondnokságot *visszautasította*.

Duncan Izadora növendékei.

Meztlábos táncosnők iskolája.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától —

Arad, augusztus 22.

*Berlin*ből írják, hogy egy előkelő német társaság látogatást tett a *Grunewald* villanegyedben lakó *Duncan* Erzsébetnél, hogy nővére, *Duncan* Izadora növendékeinek táncprodukciót megtekintse. *Duncan* Izadora tudva levően elutazott Németországból és a hollandi *Nordvykbe* költözött, ahol egyévi házasság után most született első gyermeke. Iskoláját és és *művészi filozófiáját* egy német művészbartársaság ápolja tovább. A művészet ezen barátjai egyesületet alakítottak, hogy kellően támogatás és fentartás *Duncan* Izadora *tánciskoláját*. *Duncan* Izadora otthona meglepően kellemes batást tesz a látogatóra. Tele van rakva régiségekkel, de hatásukat enyhíti a modernség minden kényelme. A vendég rögtön látja, hogy ebben az otthonban az izlésnek magas öntudata uralkodik és érzi, hogy e bámulatos izlés mögött egy eszme, talán egy egész világnézet rejtezik.

A szalonba érkezve, mindenekelőtt elragadó a nézőre az antik mellett kidomborodó huszadik századbeli kényelem és az ifju növendékek ragyogó tüneménye. Egy sorban áll *tizenhét fiatal leány, rövid selyemszoknyában*. Hajuk göndör fűrtökben omlik a vállukra és virág vagy diadém az egyetlen ékessége. Tizenhét kedves kis leány. A legfiatalabb hat, a legidősebb tizenhárom évesek. Majdnem mind kifejezésteljes arc és gyönyörű növésű. Az idomok csodálatos harmóniája árad róluk. Tizenhét kis táncosnő, ez kitesz harmincegy kis táncclábat és valamennyi *maristelen*. A néző nem érez idegenkedést, sőt inkább azt, hogy a legkönnyebb szandál is csak rontaná a harmóniát. A leányok szellős ruhát viselnek, fehér, kék,

sárga színeket, redőbe omított, amely csipőben övvel van leszerítva.

A kis tanítványok előadása egyszerű, de művészi, melyet igazán csak azok tudnak élvezni, akik nem szeretik, ha a melódiát a szöveg meghamisítja. A kis táncosnők egyike egy nagy labdát földhöz vág és körülötte táncolva, folyton újra a padlóhoz üti. Mozgása, időmáinak hajlása gyönyörű összjáték a labda ugrásával és mintha beszélné — a formák legszebb nyelvén — úgy hat a nézőre. Igazuk van a Duncan testvéreknek, ha a ritmikus lejtést a táncművészet alapjának mondják és mint legfontosabb kellékét hirdetik a párisi tánc-teoretikus, Emmanuel által felállított 95.140 kombinációnak, melyek a teoretikus szerint a test tagjai által kivihetők.

Duncan tanítványai akár mint ókori karok ünnepélyesen lépnek, akár vígan ugrálnak vagy bottal gyakorlatokat végeznek, vagy csoportokban arkádiai játékokat produkálnak, minden mozdulatuk benyomása mint a zene szelleme hat. Emellett kitűnik, hogy a mezítelen lábakhoz való ragaszkodás nem szeszély vagy hatásvadászás, hanem művészi szükség. Hiszen a szép, szabályos láb és izmainak finom játéka már maga is művészi élvezet.

A növendékekben a művészetükhöz való szeretet nagy. Többnyire szegény leányok, akiket Duncan Izadora körutjai közben összeszedett. Ellátásuk, elsőrangú hálószerzők a művészi izlés és kényelem minden lehetőségével vannak berendezve. Rendes oktatásban részesülnek, állami felügyelet alatt és ott maradeak 17 éves korukig és aztán Duncan Izadorával *körutra indulnak*. Duncan iskolájának, táncfilozófiájának tehát van jövője és néhány év múlva már minden országnak jut ebből a művészetből.

Uj sportegylet Aradon.

(A postások egyesülete.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Amíg az Aradi Athletikai Club néhány évvel ezelőtt meg nem alakult, a tornát, főleg pedig az atletikai sportot jóformán senki sem művelte Aradon. Úk honosították meg a fociballt is, amelynek már számos híve van. Most a fővárosi postások példájára az aradi postás- és táviratviselők is nagyszabású sportegyesületet alakítanak, amely egyesület a sport és az atletika összes ágain kívül az éneket is művelni fogja.

Az egyesület *Az Aradi Posta- és Táviratviselők Ének- és Sportegyesülete* címen még májusban megalakult. Eddig mindössze harmincöt tagja volt, akik kizárólag postások, azonkívül husz más foglalkozási körbe tartozó tag is beiratkozott az egyesületbe. Kínökökül Szabó Lázár postafőtisztet, titkárul pedig David Antal postatisztet választották meg, akik a megalakulás óta vezetik az egyesület ügyeit.

A törekvő egyesület sporttelepet is kapott a várostól és pedig a vágóhid és honvédhuszár-laktanya között levő területen. Ideiglenes helyiséget a kantinban béreletek s csak a téli hónapokban vesznek ki a városban megfelelő helyiséget.

A klub tagjai minden vasárnap fociball-gyakorlatokat tartanak, amelyeket Till Sándor, az Aradi Athletikai Klub kapitánya vezet. A gyakorlatokon résztvesz a Meteor-klub is. Az énekgyakorlást csak télen kezdik meg. A vezetőség most azon fáradozik, hogy az egyesület magas színvonalú érjen el, amiért is az atletika és a sport minden ágának műveléséhez

szükséges sportcikkeket beszeresik, így például a vívásához és a díszkosztvetéshez is.

Most az egyesület arról értesíti a közönséget, hogy bárkit szívesen lát tagjai sorában, akiknek természetesen ugyanazok a jogaik és kötelességeik lesznek, mint a postásoknak. Bővebb felvilágosításoknál David Antal postatiszt, az egyesület titkára szolgál.

Vásárhelyi levél.

A szintársulat nyara.

A Gyöngyélet és az erkölcs.

Hódmezővásárhely, augusztus 22.

Kedves szerkesztő ur,

ugy-e nem fogja észrevenni azt a tömérdek sajtóhibát, amelyek minden igyekezetem ellenére is bizonyára hemzsegnék ezen az illatos papíron. Higyje meg, — végtelenül sokat gondolkodtam azon, hogy azért a pénzért, amennyiért hibásan írom le a szavakat, miért nem kerülnek ki azok hiba nélkül a tollamból. Hamleli töprengéseim azonban mindezekig nem vezettek eredményre, így tehát kénytelen vagyok belenyugodni abba a gondolatba, hogy arra a háborus állapotra, amelyet születésemtől kezdve vivünk: én és az ortografia, sohasem fog a béke rózsaszínű felhője borulni. Nyugodjék békébe ön is, aranyos szerkesztő ur! Ha azonban keletlenül hatnak az idegeire a két t vel irt tárgyesetek és egyéb toltosuszák, levelem elolvasása előtt küldjön ki bizottságot, a helyesírási hibák kijavítása céljából.

Miután erre részve — azt hiszem — megegyeztünk, amennyire lehet, őszinte melegséggel üdvözlöm, kedves szerkesztő ur. Tudja, úgy esik az eső, hogy már, bizonyisten, el vagyok keseredve. Mikor a színházba megyek, olyan poccsolyákon kell átveznem, mint a Vörös-tenger (ez nem akar rossz célzás lenni, amelynek úgy sem lenne alapja). De ez még semmi! Ugy zuhog a nyakamba a mennyi víz, hogy a vásárhelyi paraszttasszonyok példájára én is a fejemre boricom a felső szoknyámat. Képzelheti, milyen érdekes látványt nyujtok azoknak, akik érdeklődnek! Azt pedig úgy e nem hiszi, hogy nem akadnak érdeklődők?

No de nem akarom ilyesmikkel tovább is untatni; inkább érdekes esetekről számolok be. Nagyon szeretnek itt bennünket, hiába intrikál Szeged. A tisztelt szünügyerek megint foglalkoztak a Szeged és Hódmezővásárhely közt kötendő szini szövetséggel, amelyet véglegesen lefajtak, jóllehet, a miniszter erőteljesen óhajtoa a szövetség létrejvetelét. Egy kő esett le a szívemről, amikor megtudtam, hogy mit határozott a bizottság. Hát hallja, nem kis vicc lett volna ám, ha minket egyszersmindenkorra kidobtak volna ebből a kedves, de nagyon poros, most pedig — tekintettel az időjárásra — nagyon sáros városból. Arcom szende pirjára esküszöm magának, kedves szerkesztő ur, hogy úgy megszerettek már bennünket a vásárhelyiek, mint a tulajdon feleségüket, vagy mint a tulajdon férjüket. Attól pedig egy cseppet sem tartok, hogy ha majd a szinkör bérbeadására kerül a sor, nem a diri kapja meg. Így hát majdnem bizonyos, hogy a jövő nyarat is itt töltjük.

Ha maga azt hiszi, hogy befejezem a levelet, anélkül, hogy Nyárasról ne tegyek említést, akkor nagyon csalódik. Csütörtökön a Koldusgróf ment, persze a címszerepben a nagy Tónival, aki nagy koszorút kapott és csudamód ünnepele. Na ná, majd Tónit nem ünneplik!

Ha érdekli a műsor, arról is írhatok. Hétfőn délután a Csöppség ment. Képzelheti, hogy érdekes előadás volt, mert egy Vásárhelyen néhány nappal ezelőtt letelepedett cigánybanda szerepelt az első felvonásban s ebből az alkalomból mutatkozott be a közönségnek. Este a Tótlány volt műsoron, tegnap pedig a Jeriő falai t játszótt. Ma este lesz a Leányka

bemutatója, amelyet csütörtökön megismétlünk. Már t. i. a darabot és nem a bemutatót. Pénteken zónapörköltnek újra beadjuk a János vitéz-t. Apropos, zóna pörkölt! Mióta itt vagyunk, egyebet sem eszem, mint zóna-pörköltet. Már ott tartok, hogy állandóan zónázom és le vagyok teljesen pörkölve.

Szombaton mutatjuk be a kedves Gyöngyélet-et. Maga el sem képzei, micsoda hecc volt ezzel! A t. szünügyi bizottság ugyanis kijelentette, hogy addig nem engedi előadni a darabot, amíg a diri föl nem olvastatja nekik az üléseken. Mert hát ők „ugy hallották, hogy pikáns egy kicsit.” Szeretem a hajnalt és a tandijmentességet! Mintha bizony pikáns darab nélkül lehetne élni? Minthogy azonban a bizottság ragaszkodott a különös óhajtáshoz, a titkár három óra hosszáig olvasott nekik Gyöngyéletet. Persze volt esze és egyszerűen keresztülugrotta az exponáltabb kitételeket, vagy enyhébb szavakkal helyettesítette a műveltebb részeket. Megtörtént azonban, hogy olvasás közben ki-kicsuszott a száján valami, amit azonnal töröltetett a bizottság. A próbán aztán ilyen és ehhez hasonló párbeszéd hangzottak el:

Marházy (káplár): Told ide a pofádat!

Bródy (a nézőtérrel): A szünügyi bizottság határozata értelmében ezt kihuzom.

Marházy (a színész): En pedig a bizottság határozata ellenére is így játszom.

Es ahogy én Marházyt ismerem, tényleg így fog cselekedni. Akkor pedig megeshetik, hogy valamelyik buzgó szünügyi bizottsági tag a la Peleskel nótárius, megakasztja majd az előadást. Mert első az erkölcs s ha már van erkölcs, hát meg is kell óvni — gondolják a jó vásárhelyiek. De csak gondolják, hanem a direktor ur jobban ismeri őket és tudja, mi kell a magyarnak. A Gyöngyélet kihagyott *jobbik* feléből külön Herrnenabendet fog rendezni a „Sas”-ban, — ujjé, ott lesz valamennyi éreynycsész és szünügyér. Ami azt illeti, még sokat és praktisból is tudnék mesélni erről a nagyon féltett erkösről, de nem akarok pletykálkodni.

Hanem most már agyó! Sietek a próbára.

Tünde Coralia.

U. i. Irhatnék ugyan a lányokról is, de jót nem akarok, rosszat pedig annyit regélhetnék, hogy akár hat napig se tenném le a tollat. Fenti.

A helyesírási hibákat kijavította:

Mikulás.

Hova lett a nevelőnő?

(Meghalt, vagy eladták?)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Szomorú regény játszódott le egy szegény boroszlói családban a melynek egyetlen leánya itt Magyarországon lelketlen kufárok kezébe került.

Boroszlóban lakik egy Gáborné nevű öreg asszony, a ki egy évvel ezelőtt fájó szívvel, de a szükségtől kényszerítve, utnak erőszakte a fiatal, féltő gonddal fölnevelt, egyetlen leányát. A leány *Bodrogkő Váraljába* került nevelőnőnek egy ottani gyógyszerész családban.

S azóta mindig örömmünep volt odahaza, ha Magyarországból levél érkezett, melyben az állott, hogy a leánynak jól megy dolga, nagyon boldog, olyannyira, hogy vissza se fog menni többet a német hazába, hanem magához veszi még öreg anyját is, hogy a boldogság tökéletes legyen.

Csak azon panaszkodott a leány, hogy miért nem kap hazuról levelet — pedig otthonról mindig írtak neki s valami módon egyet se kapott kézhez.

Múlt héten aztán sürgöny érkezett a boroszlói kis házba, a sürgöny pedig azt mondta, hogy a leány fürdés közben *belefullt a folyóba*, s a holttestet még nem tudták megtalálni.

Sok körülmény azonban azt a hiedelmet

keltette a leány anyjában, hogy az egész sürgőnyés hazugság volt s a mögött valami másnak kell rejlenie.

A leány bátyja al is utazott hazulról, hogy meggyőződjék, vajjon nem igazak-e azok a sejtések, hogy nővére gonosz lánykereskedő kezébe került, s a halálhírt azért küldték el, hogy így végképpen elszakítsák családjától.

A lángember szerelme.

Revolver és borotva.

Ne játssz a tűzzel!

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 22.

A Budapesten működő Beketow-cirkuszban estéről-estére nagy érdeklődés közepette nézi a közönség Antonynak, a lángembernek produkcióját. Az izgalmat szerető, elernyedé idegzetű fővárosiak kipírult arccal szemlélik a szédítő magasságból leugró, lángoktól körülvezett embert s míg a férfiak az óriási bátorságot és elszántságot mutató Antonyt magasztalják, addig sok asszony kebeléből mély, fájdalmas sóhaj kél.

— Ez aztán a férfi! Mintaképe a férfiúi bátorságnak.

Ilyen és ehhez hasonló megjegyzések röp-pennek el a szebbnél-szebb asszonyi ajkokról. Antony pedig közbe kapja a sok-sok szerelmes levelet.

Pár héttel ezelőtt történt hogy Mrksits Cséda dús gazdag verseci birtokos családjával Budapesten időzött. Mrksics nejével egy este ellátogatott a cirkuszba. A tüzesvérű, temperamentumos szerb asszony elragadtatással szemlélte Antony haláltmegvető mutatványait s nagy szerelemre lobbant a deli artista iránt.

Levelet írt Antonynak s találatát kért tőle. A lángember mosolyogva olvasta az áradozó sorokat s jóllehet nem igen szokott levelekre reagálni, az a nagy szenvedély, mely a sorokból kiáradt, arra indították a lángembert, hogy válaszoljon rá.

— Holnap délután 5 órakor a Weingruber-féle kávéházban várom, — ennyit írt francia nyelven egy látogató jegyre s átadta az asszony küldöncének.

Mrksitsné boldog volt. Beszélni fog vele. Nemcsak látni, de hallani is fogja. Megismerkedtek. Antony, akit a gyönyörű szép asszony szintén jó kedvre hangolt, erősen kezdett udvarolni, lágy, édes szerelmes szavakat sutogott az asszony fülébe s az boldogan hallgatta.

— Szeretni fogom magát — mondta Antony.

— Én imádom — szölt a hölgy s jelentőségteljesen szorította meg az imádott férfi kezét.

Azután többször találkoztak. Mrksitsnét egészen megbűvölte ez a nagy szerelem s teljes mértékben átengedte magát ennek az izzó szenvedélynek.

A boldogság azonban hirtelen kettészakadt. Mrksits hazautazott birtokára s természetesen magával vitte nejét is. Sirva, kétségbeesve távozott az asszony. Antony pedig tovább folytatta nyaktörő mutatványát, tovább kapta a szerelmes leveleket a budapesti szép asszonyoktól s egészen elfelejtette verseci imádját. Pedig a levelek sűrűn érkeztek. Eleinte kérő hangon írt a hölgy, választ várt, majd mikor szerelmese nem akart válaszolni, követelni, fenyegetőzni kezdett:

— Ne hagyj el, mert rosszat teszek...

Antony mosolyogva tépte össze a leveleket. Tegnap aztán hirtelen megjelent a hölgy —

kit a nagy szenvedély visszafűzött a fővárosba — s előadás után megvárta Antonyt. Együtt mentek el.

Az asszony szemrehányásokat tett a férfinak.

— Már nem szeretsz, vigyázz — vigyázz magadra...

Antony, ki dacára annak, hogy igen udvarias ember, unni kezdte a dolgot.

— Őszintén fogok beszélni — fordult az asszonyhoz — nem szeretem s igazán jobban tenné, ha visszamenne férjéhez, a mi együttlétünknek, higye el, nincs semmi célja.

— Nincs — kérdezte az izgalomtól remegve a nő, — no, hát akkor számolunk.

Ezzel egy beretvát rántott elő s azzal Antonynak támadt. Az nem vesztette el lélekjelenlétét s egy hirtelen mozdulattal kicsavarta a nő kezéből a gyilkos szerszámot. Mrksitsné azonban jól fel volt fegyverezve s a következő pillanatban egy forgópisztolyból kétszer Antonyra lött. A lövések Antony füle mellett süvitettek el, de semmi kárt nem tettek a lángemberben. A lövés zajára aztán nagy csoportosulás keletkezett s a gyorsan előkerült rendőr a merénylőnőt, Antony kérése dacára, bekísérte a főkapitányságra.

Cseresnyés tisztviselői és a közigazgatási bíróság.

(A kik visszahelyezték az állásukat.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 22.

A közigazgatási bíróság — amint fővárosi tudósítónk táviratozza, — ma délelőtt tárgyalta Csanádvármegye és Makó városa Cseresnyés János által kinevezett és a parlamentáris élet helyreállításával elmozdított tisztviselőinek panaszát, amelyben állásukba való visszahelyezésüket és beszüntetett illetményeik folyósítását kérik.

E panaszok előzményei ismeretesek. Csanádvármegye törvényhatósága ugyanis annak idején megtagadta az önként befizetett adók beszállítását, mire a minisztertanács felhatalmazta Cseresnyés János főispánt, hogy a renitens tisztviselőket fegyelmi alá vonhatja, őket elmozdithatja s helyettük másokat nevezhet ki. Cseresnyés főispán bőven élt e rendkívüli hatalmával. Elmozdította Hervay István alispánt s helyébe kinevezte Farkas László árvaszéki elnököt, árvaszéki elnöknek kinevezte Barna Sándor ülnököt. Elmozdította Tóth József főjegyzőt és kinevezte helyébe Dedinszky Bélát, Dózsa Sámuel főügyész helyébe kinevezte Gerő Géza dr. ügyvédet, azonkívül aljegyzőknek egy csomó ügyvédjelöltet nevezett ki, elmozdított egy sereg fősolgabíró s valamennyit helyettesítette a maga embereivel.

Ezek egészen f. évi április 12-ig elláták úgy a hogy a hivatalukat. Akkor jött az új belügyminiszter rendelete, amelylyel felhívta a régi tisztviselőket, hogy foglalják el régi hivatalaikat. Ez meg is történt. Most aztán előállottak Cseresnyésnek a hivatalokból kiharancsolt emberei s a belügyminiszter rendelete ellen panaszt adtak be a közigazgatási bírósághoz. Panaszukban előadják, hogy ők a legközelebbi tisztújításig törvényes tisztviselői a vármegyének, őket elmozdítani nem lehet, mert ha ez lehetséges, akkor megdől Magyarország minden törvénytisztelet. Kérik tehát a közigazgatási bíróságot, mondja ki, hogy a belügyminiszter rendelete semmis,

s hogy ők törvényes jogaikban és igényeikben a legközelebbi tisztújításig nem háboríthatók.

A panaszt ma tárgyalta a közigazgatási bíróság Wlassics Gyula elnöklése mellett, Nagy János bíró előadásában.

A bíróság mindenekelőtt kimondta, hogy az alispán elmozdításához a főispánnak joga nem volt, az őt helyettesített Farkas alispánának panaszát tehát visszautasítandó. A főbbi tisztviselő két csoportra oszlik. Azoknak, akiket a főispán a régi tisztviselő helyébe helyetteseknek nevezett ki, nyugdíjra, illetve végkielégítésre joguk van, mert kinevezetésük a főispán törvényes jogán alapult, ellenben azoknak a tisztviselőknak, akiket a főispán üresedésben levő állásokra nevezett ki, semmiféle igényük nem lehet, mert kinevezetésük törvénytelen volt.

Az öreg udvarló.

(Gyilkosság — szerelemből.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 22.

Egy intelligens már nem is fiatal uriember néhány nap előtt fegyvert fogott a volt kedvesére, aki előbb nagyobb summa pénzt csalt ki tőle apránként s amikor már célját elérte, ajtót mutatott neki és többé hallani sem akart felőle.

Budapesti tudósítónk az érdekes szerelmi drámáról az alábbiakban számol be:

Mösch József, az öreg ur, főkönyvelője a Vuk és fia cégnek, amelynél huszonnyolc év óta hivatalnokoskodik. Mösch tavaly megismerkedett Erzsébetfalván egy szép, fiatal özvegygyel, Rademann Józsefné, született Bradenauer Máriával. Csakhamar szerelmi viszony fejlődött ki köztük és a férfi eleinte apróbb összegekkel támogatta a szép asszonyt.

Mivel Rademanné látta, hogy szerelmese jó médium, nagyobb és nagyobb igényekkel lépett fel. Mösch nem fukarkodott és mikor az asszony holmi mesével állt elő, hogy egy nagyobb öröksége megszerzéséhez pénzre lenne szüksége, szívesen szolgált neki nagyobb „kölcsönökkel” is. Így rövid idő alatt a szélhámos nő nem kevesebb mint 20.000 koronát szedett el tőle. Amikor pedig látta, hogy Mösch már minden pénzét odaadta és többre kilátása nincs — szakított vele. A szerelmes öreg ember hasztalan rimázkodott, az asszony be se bocsátotta a házába.

Ez a ridegség annyira elkésztette Möschet, hogy öngyilkosságra szánta el magát. Elhatározását azonban utóbb boszúállásra változtatta s most augusztus 15-én — ismeretségüknek harmadik évforduló napján — kiment Erzsébetfalvára s ott forgópisztollyal rálöött a hűtlen asszonyra, akit golyói súlyosan megsebeztek. — Azután pedig önmaga ellen fordította a fegyvert, s magán is súlyos sebeket ejtett.

A két sebesült állapota ma már a javulás útján van s a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája a kir. ügyészség indítványára gyilkosság kísérletének büntette miatt elrendelte Mösch József ellen a bűnvizsgálatot és az előzetes letartóztatást. Mösch védőjéül dr. Kisfalvi Rezsőt nevezte meg s a letartóztatást elrendelő vizsgálóbírói végzés ellen felfolyamodással élt s egyben készpénzbiztosítékot ajánlott fel szabadlábra helyezésére esetére.

Hivatalvizsgálat — áldozatokkal.

Változások a torony alatt.

A főispán munkában.

Nyugdíjazások, vagy fegyelmi ügyek?

— *Aradi Közlöny* tudósítójától. —

Arad, augusztus 23.

Az Aradváros pénztáránál és számvevőségénél folyó vizsgálat után Károlyi Gyula gróf főispán — mint az *Aradi Közlöny* mai számában részletesen megírtuk — a tegnapi napon megkezdte a rovancsolást a polgármesteri hivatalban is és ezzel kiterjesztette azt a város egész adminisztrációjára.

Ma reggel 8 órakor a főispán ismét megjelent a városházán levő hivatali helyiségében és egész délelőtt, valamint délután is folytatta a polgármesteri hivatal ügykezelésének vizsgálatát. A főispánnak e munkájában segédkeztek György Henrik belügyminiszteri számtanácsos és Sorbán János főispáni titkár, akikkel együtt Károlyi Gyula gróf az 1904. évi visszamenőleg tekintett a polgármesteri hivatal összes naplóiba és aktáiba, különös tekintettel a letéti darabokra, amelyek a pénzkezelésre vonatkoznak.

A főispáni helyiség két nagy szobájában az asztalokat és pamlagokat a rogyásig megrakták az 1904—06. évből való különböző aktákkal és irományokkal, amelyek most a főispán megtekintésére várnak. Ma még csak az 1906. évi polgármesteri iktató, letéti napló és egyéb ügyiratok kerültek megvizsgálás alá és valószínű, hogy a polgármesteri hivatal összes naplóinak és aktáinak vizsgálása még napokat fog igénybe venni.

Károlyi Gyula gróf főispán az *Aradi Közlöny* egyik munkatársának kérdésére ma azzal válaszolt, hogy most, a vizsgálat folyama alatt nem nyilatkozhatik sem a vizsgálat céljáról, sem annak eddigi eredményéről. *Institóris* Kálmán polgármester pedig több főtisztviselő távolléte miatt nem lehet jelen a rovancsoláson, hanem a főispán engedelmével hivatali ügyeit intézve, nincs még tájékoztatva a vizsgálat teljes anyagáról, menetéről és az annak során szerzett tapasztalatokról.

A polgármesteri hivatal ügykezelésének mai fölülvizsgálatáról az alábbi tudósítást adjuk:

Egy határozat következménye.

Károlyi Gyula gróf főispán úgy látszik, sokkal messzebb menő intézkedésekre szánta el magát, mint a városnál az első pillanatban hitták. A város urai kissé könnyedén fogták fel azokat a rendelkezéseket, amelyekről a két legutóbbi eset kegyetlenül lerántotta a leplet. A tanács szörmentén szeretett volna átsiklani a szabálytalanságokon, különösen azon, amely a polgármesteri hivatalban „megesett”. Ugy akarták feltüntetni a dolgot, mint amely egyáltalán nem vet árnyat sem a város adminisztrációjára, sem az illető tisztviselőre, csupán „véletlen feledékenység” volt a tisztviselő részéről.

Ezt a mindenestre nagy emberszeretetre valló felfogást akarták átültetni a törvényhatóság termébe is, ami nagyrésztben sikerült is nekik. A multkori közgyűlés ugyanis kimondta, hogy az illető tisztviselő lemondását egyszerűen tudomásul veszi. Ezzel a határozattal, — habár

csak hallgatóságosan — kimondta a törvényhatóság többsége azt is, hogy a fentforgó esetben nincsen helye sem fegyelmi, sem bármiféle olyan vizsgálatnak, amely kellemetlen következményekkel járhatna az illető tisztviselőre nézve.

Hogy a tanács az ebben a tárgyban tett javaslatában — ellentétben a tanács tagjainak kiméletességre hajló véleményével, azt indítványozta, hogy az illető tisztviselő lemondása mindaddig tartassék függőben, amíg a vizsgálat befejezve niucs, az csupán a főispán határozott fellépésének eredménye volt.

Am dacára ennek nem a közös indítvány, hanem az egyéni vélemények győzedelmességek, ami a fentemlített közgyűlési határozatban nyert kifejezést. Ilyképen egy pillanatra ugriátszott, hogy az ügy egyszersmindenkorra lekerült a napirendről. De a főispán nem nyugodott bele a közgyűlési határozatba, hanem sürgősen megfelelőbbézte azt és egyben vizsgálóbiztos kiküldését kérte *Andrássy* Gyula gróf belügyminisztertől.

A vizsgálóbiztos György Henrik belügyminiszteri számtanácsos személyében rövidesen leérkezett Aradra és utasításához képest nyomban hozzálátott a rovancsoláshoz és a pénzkezelés átvizsgálásához.

Nagyobb változások előtt.

Ez a vizsgálat tudvalevőleg már harmadik hete folyik a legnagyobb alapos-sággal. György Henrik még ünnepnapokon sem szakította meg a vizsgálatot, csupán ezen a héten — vasárnap és Szent-István napján — szünetelt a vizsgálat. Hogy az eddigi vizsgálatnak mi az eredménye, az eddig nem került még napvilágra. Hivatalnoki körökben úgy vélik, hogy a vizsgálóbiztos mindent rendben talált. Ez annyiban meg is felel a valóságnak, hogy a rovancsolás eddig — a két legutóbbi eseten kívül — semmiféle büntetés pénzmanipulációt nem vetett felszínre. Am a vizsgálat nemcsak az esetleges pénzhiányokra terjed ki, hanem magába öleli az ügykezelést is, szóval kiterjed az adminisztráció egyes ágazataira is. Hogy vajjon e körül rendben talált-e mindent György Henrik vizsgálóbiztos, afelől nincsenek pozitív adatainak. Igaz, hogy az ellenkezőjéről sem szereztünk közvetlen tudomást, mert György Henrik az eddigi tapasztalatairól, hivatalos kötelességéhez híven, csupán Károlyi Gyula gróf főispánnak referált. Am dacára annak, hogy a vizsgálat a legnagyobb titokban folyik, a tegnapi esemény valószínűvé teszi, hogy az ügykezelés körül nincs olyan nagy rend, mint aminőnek ezt egyesek képzelik. Károlyi Gyula gróf főispán személyes beavatkozásának csakis ez a magyarázata.

Ismételten hangoztatjuk, hogy erről a közvetlenül érdekeltektől semmiféle adatot sem nyertünk ugyan, de immár bizonyosra vehető, hogy a György Henrik által folytatott vizsgálat nagyobb változásokot fog elbídezni a hivatalnoki karnak különösen abban a részében, amely a pénzkezeléssel kapcsolatos munkálatokat végzi.

Bizonyos az is, hogy ez a városi közigazgatásra nézve üdvös változás hamarosan — valószínűleg a jövő hónapban be fog állni, maga után vonva az eddigi bonyodalmas ügykezelés egyszerűsítését és gyorsítását.

Hogy a vizsgálat áldozata, avagy áldozatai mily módon fogják odahagyni hivatalukat: fegyelmi uton-e, avagy egyszerű nyugdíjaztatással, az egyelőre nem

tudható és főleg a további vizsgálat eredményétől függ.

A főispán munkája.

Károlyi Gyula gróf főispán főleg ezért vette át a vizsgálat vezetését, mert személyesen is meg akar győződni a György Henrik által eddig tapasztalt ósdiságokról és rendellenességekről, hogy a további teendők tisztán álljanak előtte. A főispán személyes vizsgálata ugyanis nemcsak a polgármesteri hivatal ügykezelésére terjed ki, hanem a többi városi hivatalra is.

Annyi már most is bizonyos, hogy a vizsgálat eredménye üdvös hatással lesz, a városi közigazgatásra. Érdeke ez elsősorban a város közönségének, de a tisztviselői karnak is, amely egészséges állapotok mellett inkább teret talál munkásságának kifejtésére.

Károly Gyula gróf, akinek nem ez az első hivatali vizsgálata, amennyiben kévéssel hivatalba lépése után szerie a megyében üdvös hatású vizsgálatokat tartott — fáradtságot nem ismerve folytatja a városnál tegnap megkezdett vizsgálatot. A kora reggeli órák már ott találták hivatalában a főispánt, aki titkára és György Henrik számtanácsos segélyével nyolc órakor látott hozzá a vizsgálat folytatásához. Később a főispán felhívatta *Vissy* Ferenc főpénztárost és *Billich* Miklós ellenőrt, továbbá a számvevőség több tagját, akik az egyes tételeknél megadták a szükséges felvilágosításokat.

A főispáni helyiség már tegnap óta érdekes képet nyújt. Az asztalon halomszámra fekszenek a polgármesteri hivatalból átszállított akták, az iktató könyvek, a naplók és más irományok, amelyek a vizsgálat során mind sorra fognak kerülni.

Institóris Kálmán polgármester a reggel folyamán rövid ideig szintén benn tartózkodott a főispán dolgozó szobájában és ő is szolgált egyes felvilágosításokkal az ügyekre nézve. Később azonban a polgármester eltávozott hivatali helyiségébe, mert sem *Variassy* Lajos h. polgármester, sem *Kádas* Kálmán főjegyző nincsenek Aradon és így nem lévén a polgármesternek helyettese, aki a jelentkező feleket fogadja, az ügymenet érdekében szükséges volt, hogy *Institóris* Kálmán polgármesteri teendőit ne függessze fel.

Az eddigi eredmény.

A vizsgálatot a polgármesteri hivatalban Károlyi Gyula gróf főispán öt-hat évre visszamenőleg vezeti. Ma az 1906. évből akták, iktatókönyvek és naplók átvizsgálását folytatták, különös tekintettel a Marosy íéle esetre. A vizsgálatnál a főispán főleg annak megállapítására helyezi a fősúlyt, hogy a polgármesteri hivatal által kezelt pénzek eljutottak-e a pénztárhoz, illetve elkönyveltettek-e a számvevőségébe. Már az eddigi vizsgálat is a volt polgármesteri fogalmazónak számos hanyagságból eredő szabálytalanságát derítette fel, amelyek nincsenek összefüggésben azokkal a szabálytalanságokkal, amelyekért a volt fogalmazó állását elhagyni volt kénytelen. Kiderült ugyanis, hogy a volt fogalmazó számos olyan aktát hagyott elintézetlenül, amelyek tekintettel az ügyek sürgősségére, azonnali elintézetést igényeltek volna. — Ezek a hanyagságból eredő szabálytalanságok nagy befolyással voltak és vannak az ügyek menetére. A volt fogalmazó az aktákat, ezeknek azonnali elintézetése helyett egyszerűen az asztal föléjébe tette és ott heverték az akták néha hónapokig. Természetes, hogy az ilyen és hasonló visszaélések nem a legjobb színben tüntetik fel a városi közigazgatást és nagyon is indokoltá teszik a főispán személyes beavatkozását.

Károlyi Gyula gróf főispán oly szigorúan veszi feladatát, hogy ugyszólván az évésre sem hogy magának elég időt. Ma például mindössze egy óráig szünetelt a vizsgálat, amely reggel nyolc órától este nyolc óráig, vagyis — leszámítva a szünetet — teljes tízenegy óráig tartott.

De még ily hosszú vizsgálati idő mellett is valószínűleg napokig el fog tartani a vizsgálat, sőt abban az esetben, ha másfajta visszaélések kerülnek napvilágra — hetekig, hónapokig is eltarthat. Az ügyiratok száma öt évre visszamenőleg oly horribilis, hogy — György Henrik szerint — ha a vizsgálat tételtől-tételre, ügyiratról-ügyiratra folynék, úgy *évekig is eltarthat*.

A mai vizsgálat befejeztével Károlyi Gyula gróf György Henrik számtanácsos és titkárs. Sorbán János kíséretében eltávozott a városházáról és utközben, majd pedig vacsora közben részletes megbeszélést folytatott Györggyel az eddig tapasztaltakról.

Általános hivatalvizsgálat.

Holnap Károlyi Gyula gróf ismét reggel nyolc órakor kezd meg a vizsgálatot, amely a késő esti órákba fog nyúlni. Lehetséges, hogy holnapután a polgármesteri hivatalban folytatott vizsgálat véget ér és ezután a többi hivatalra kerül a sor. Hogy milyen sorrendben kívánja a főispán a hivatalokat megvizsgálni, arra nézve még a közvetlenül érdekelték előtt sem nyilatkozott. Károlyi Gyula gróf meggyeserte eddig folytatott vizsgálatát, valamint a polgármesteri hivatal megvizsgálását is, előzetes bejelentés nélkül, váratlanul kezdte meg és eddigi — helyesnek bizonyult módszerét továbbra is alkalmazni fogja.

A városi hivatalokat természetesen lázas izgatottságban tartja a főispáni vizsgálat, nem azért, mintha rendellenességek felfedezéséről tartanának, hanem mert a nyári szabadságolások miatt nagyon felszaporodott az ügyek száma és megiehetősen nagy a restancia. Ennek pótlására most mindenek elkövetnek és a különböző hivatalokban a hivatalos órákon túl is dolgoznak a hivatalnokok.

Károlyi és Institoris nyilatkozatai

Az Aradi Közlöny egyik munkatársa ma fölkereste Károlyi Gyula grófot, hogy megtudakolja tőle a vizsgálat eddigi eredményét. A főispán azonban munkatársunk kérdésére csak következőket felelte:

— A hivatalvizsgálat még folyamatban van és mindaddig, amíg befejezést nem nyer sem menetéről, sem eddigi részleges eredményéről nem nyilatkozhatom.

Ugyszintén kérdést intézett munkatársunk Institoris Kálmán polgármesterhez is a vizsgálat jelenlegi állásáról.

— Erre nem adhatok feleletet, — válaszolt a polgármester — mert még magam sem vagyok tisztában a helyzettel. A mai vizsgálaton nem vehettem részt, mert hivatali kötelességem máshova szólított. Sem Varjassy, sem Kádas Kálmán nincsenek Aradon, a feleket pedig valakinek csak fogadnia kell, különben az ügymenet megakadna.

— Meddig tarthat a vizsgálat? — kérdezte ezután munkatársunk.

— Erre sem válaszolhatok. Ezt tisztán Károlyi Gyula gróf elhatározásától függ. Ha ő úgy akarja, már holnap véget ér, de ha beható vizsgálatot akar tartani, úgy hosszabb ideig fog tartani a vizsgálat, amely nemcsak a polgármesteri, hanem más hivatalokra is ki fog terjedni.

Világfürdő Budapesten.

(A hureokodó városliget.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése. —

Arad, augusztus 22.

Negyven nap múlva eltűnik Budapestről a múlt idők egyik legszebb és csodálatos emléke, a városligeti vurstli. Október elsőjére már hírvondó sem lesz belőle, a díszes ringlispl, a szellemes Vitéz János, a kitűnő varieté, a pofozó ember, a cöllövő házika, a „garibaldi“ öszszes testvéreikkel, rokonaikkal és kolégáikkal egyetemben kiburcozkodnak a város végére, a kopár Népligetbe, másfél órányira minden középponttól, arra a tájakra, amerre madár sem jár.

Régen beszélnek már erről a tervről, fenyegetnek vele esztendő őta, a mikor először került szóba, hogy világfürdőt építenek az artézi forrásnak. Senki nem vette komolyan a fenyegetést, bíztak abban, hogy évtizedek mulnak el, míg Budapest közigazgatásában egy gondolat is előbbrejut valamely terv. Ennek a megnyugvásnak az alkalommal kevés alapja volt. Alig néhány hónap alatt végérvényesen elhatározták, hogy a városligeti vurstlioknak felmondanak és valamennyiüket kisdörik a Népligetbe.

A városnál Szemenyei Kornél fogalmazó kezeli a városligeti vurstli ügyét. A hosszú lejárati szerződéseket egy esztendő őta valamennyit felbontotta és két három hónapos szerződéseket kötött a bérlőkkel. Figyelmeztette őket, hogy legyenek elkészülve a legrosszabbra, mer' úgy van tervbe véve, hogy még az ősz elején kiteleptik őket a kültelekre. A lesújtott bérlők ekkor küldöttségben keresték fel Bárczy István polgármestert, aki kijelentette nekik, hogy nagy sajnálatára, a terv többé nem módosítható meg. El van határozva, hogy az artézi forrásból világfürdőt építenek és erre a célra szükség van az egész területre, egészen le a Hermína-utig.

Négy nap előtt pedig már meg is jelent három városi mérnök egy tanácsos kíséretében és a Kis Steinház és három kávéház kivételével valamennyi bódé, színház és ringlispl tulajdonosnak felmondták — október elsőjére.

A kécmillió háromezrezer korona előiránnyal épülő artézi fürdőt még október hónapban kezdik alapozni. A Gerster-Dvorák cég végzi az építkezést, mely esztendőig fog eltarthatni. Fénynyel, pompával, költséget, fáradságot nem kímélve akarják felépíteni az új világfürdőt, mely állítólag híre-büszkesége lesz Budapestnek és az egész országnak.

Ilyen horribilis reménységekkel természetesen elsősorban a műépítészek kísérik a vállalkozást. A Városliget hontalan művészei azonban nem tudnak belenyugodni a gyors és hirtelen pusztulásba. Érzik, tudják, hogy a Népligetbe való kiteleptetés valamennyiök anyagi tönkjét jelenti, mert a tájék, ahová kerülnek oly kietlen és messzeeső, hogy ki van zárva odacsábítani a közönséget.

Rajtuk kívül nagy okuk van gyászolni a budapesti gyerekeknek is, akik ezer szép és felejthetetlen emléket köszönhetnek a városligeti vurstlinak. Nincs annyi könyv, pedagógia és értelemgyakorlat a világon, amely helyettesíthetné a vurstli ezerfajta titokzatos szépségét és érdekességét.

IRODALOM ES MŰVESZET.

* Mészáros Giza és Makó Lajos. Szegedről írják: Mészáros Giza, a szegedi színháznak ötödik év őta vigjátéki szubrettje, megvált Makó Lajos színtársulatától és ezzel a szegedi színház közönsége nélkülözni kénytelen egyik legked-

veltebb és legtehetségesebb színészdíjének művészi tehetségét. Mészáros Giza június 17-én a társulat többi tagjával együtt eltávozott Szegedről és bejelentette az igazgatónak, hogy többet társulatához visszajönni nem hajlandó. — Orosházán vasárnap délután az *Aszalai uram leányai* című darabban kellett volna föllépnie Mészáros Gizának, de a művész nem érkezett meg. Szerepét így K. Hegyi Lili játszotta el és az igazgató összes szerepelt kiosztotta Kendi Boris és Nagy Teréz segédszínésznők között. Mészáros Giza távozását anyagi kérdések okozták. Az igazgató a szünet kezdete előtt nem teljesítette a művész olyan anyagi kívánságait, amilyenekkel a művész föllépett. A közönség pedig mélyen sajnálja Mészáros Giza távozását. Az, hogy visszatérjen, nem igen lehetséges, mert az igazgató fölfogása szerint szerződést szegett.

* Felhő Rózi operában Makó Lajos szegedi igazgató az esztendőben nem adott elő operát az egyfelvonásos *Parasztbecsület* kivételével. Ugyintézik, most Makó is magasabb színvonalu énekes műsört igyekszik megteremteni. Az őszi évad elejére már operabemutatót ígér, még pedig a *Mignon* bemutatóját. A címszerepét Felhő Rózi, Fülöp szerepét Bárdos Jolán kísérik meg előnekelni.

Megmérgezte a férjeit.

(A hűtlen asszony bűne.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Egy teljesen kimerült ember jelentkezett a napokban fölvetelre a budapesti Szent-János-kórházban. Megállapították, hogy gyomorban szenved és elhelyezték a *Gurmán* Emil dr. főorvos vezetése alatt levő I. sz. beigyógyászati pavilonba. Másnap a beteg nagyfokú izgatottság vett erőt. Kezelő orvosának kérdéskérdésére azt felelte, hogy hozzátartozói, különösen a felesége, azon fáradoznak, hogy őt almagyógyintézetbe zárják. Az orvosok nagynehezen lecsillapították a beteget, akinek titokzatos esete a következő:

Tíz évvel ezelőtt K. József zongorahangoló a fővárosban, egy majálison, ismeretséget kötött egy K. Jánosné nevű fiatal menyecskével, aki előtte özvegynek mondta magát. A platonikus ismeretségből később beisz v.szony fejlődött. A két szerelmes elhatározta, hogy egymásé lesz, amikor K. József véletlenül megtudta, hogy mátkája nem szabad, amennyiben törvényes férje van, akivel közös háztartásban él. Ez a fölfedezés érhetően megdöbbentette őt, s rögtön szakítani akart menyasszonyával. De az asszony sirt és ijesztgette, hogy elemészti magát, ha elhagyja. K. végre engedett a menyecské rimánkodásának, de föltétlenül szabta, hogy válják el a férjétől.

— Nem kell attól elválni, hiszen abban már csak hálni jár a lélek, — felelte az asszony és hat hónappal később csakugyan özvegygé lett.

Most már semmi sem állta útját annak, hogy a szerelmesek egymáséi legyenek és be sem várva a gyászestendő leteltét, a fiatal özvegy a templomban örök hűséget esküdött K. Józsefnek. Hat évig éltek így együtt látszólagos boldogságban, mikor barátjai figyelmeztették a férjet, hogy felesége megcsalja őt. K. J. figyelni kezdte az asszonyt és nemsokára alkalma volt tapasztalni, hogy barátjának igazuk volt. A férj nem tett szemrehányásokat, csak annyit mondott, hogy ezek után nem éihetnek együtt. A hűtlen asszonyt hidegen hagyta a dolog s csak abban állapodtak meg, hogy addig maradnak együtt, amíg lakásuk berendezését el nem adják.

Néhány nappal később K. J. a műhelyben annyira rosszul lett, hogy munkáját félbe hagyta, haza kellett mennie. Az orvos mérgezési tüneteket észlelt a betegen, aki nemsokára annyira magához tért, hogy orvosainak elbeszélhette családi tragédiáját.

— Megbűntetett az Isten, mondotta, azért, mert én is viszonyt folytattam az asszonnyal már akkor, mikor az első férje még életben volt.

Az orvos gyanakodni kezdett, hogy itt valószínűleg kettős bűnessel áll szemben. K. J. erről csak néhány nap múlva szerzett tudomást, akkor, amikor már a rendőrség is foglalkozott a titokzatos ügygyel. Az asszonyt ugyanis azzal gyanúsítják, hogy tíz év előtt elhunyt első férjét és pusztította el méreggel és második férjét is megmérgezte.

Mikor az asszony megtudta, hogy mi készül ellene, fűt-fát megmozgatott, hogy férjét tébolydába zárja, nyilván azért, hogy megszabaduljon a koronatanutól. De a sötét terve nem sikerült, nem tudott szert tenni olyan orvosi bizonyítványra, melynek alapján férjét a tébolydába felvették volna. K. J.-t az orvosok épelméjű, normális embernek találták. A férj holnap elhagyja a kórházat, miután túl van a veszélyen.

Szökevény aradi huszártiszt.

A Hadik-huszárok szenzációja.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22

A 3. Hadik-huszárezred aradi pótkeretének kinos szenzációja van. Egy tartalékos hadnagy, akinek már napokkal előbb négy heti fegyvergyakorlatra az aradi pótkerethez be kellett volna vonulnia, a mai napig sem a pótkeret, sem a grodeki ezred, sem pedig az illetékes budapesti hadkiegészítő-kerület parancsnokságánál szolgálattételeire nem jelentkezett, úgy hogy az ezred már katonai szökevénynek tekintti a hadnagyot és letartóztatására széles körű intézkedéseket tett.

A tartalékos tiszt katonai büntettéről az alábbi tudósítást adjuk:

A Hadik-huszárok aradi pótkerete az idei augusztusban is föllállította azt a tartalék-századot, amelyben mintegy 200 tartalékost harszerű kiképzésben részesítenek. E tartalék-századhoz most is több tartalékos-tisztet hívtak be, akiknek segédkezésével maga *Standesky* Henrik százados, a pótkeret parancsnoka végzi a legénység oktatását.

A behívott tisztek között volt *Pausz* Ede budapesti elektro-technikus, tartalékos hadnagy is, akinek augusztus 18-án kellett volna fegyvergyakorlatát megkezdeni. *Pausz* azonban sem a bevonulási határnapon, sem az azt követő napokon nem jelentkezett.

A pótkeret parancsnoksága rögtön jelentést tett az ezredparancsnokságnak és értesítette a budapesti 82. hadkiegészítő kerület parancsnokságát is arról, hogy *Pausz* nem vonult be a fegyvergyakorlatra. Eleinte nem tulajdonítottak nagyobb fontosságot a dolognak, mert gyakran előfordul, hogy tartalékos tisztek egy és más, sokszor elfogadható okból a kitűzött-nél néhány nappal később vonulnak be gyakorlataikra; de nehogy a pótkerettel valamely mulasztás terhelje, megkeresték a budapesti hadkiegészítő parancsnokságot és ennek útján a budapesti rendőrfőkapitányságot, hogy nyomozza ki *Pausz* hollétét, tartóztatassa le és mint *hatonasszökevényt szállítsa Aradra*.

A pótkeret parancsnoksága eddigelé nem kapott semmiféle értesítést arról, hogy a budapesti rendőrség kinyomozta volna *Pausz* tartózkodási helyét, akinek főikutatása és letartóztatása iránt az államrendőrség már megtette a szükséges intézkedéseket.

Az éjjeli Arad.

*

A pofonok utcája.

Villamos ivilámpák, sápadt gázgökök alatt tarkán hullámszik a nép Egész közép-európai nagyváros hangulat ömlik el a városban. Három órával később már sötétség van mindenütt. Csak a kávéházablakok és az utcalámpák világítanak a itt-ott látni néhány késel járókelőt. Az ördögbe is, hogy ennek az Aradnak nincsen éjszakai élete!

Pedig dehogyan nincsen! Csakhozzé éjszaka nem ott van az igazi élet, ahol nappal. Éjnek évadján a pofonok utcájába kell menni, ahol zibong az élet, forr a jókedv, tombol a vigság. A pofonok utcája a legkedélyesebb aradi utca. Természetesen a Ráczfőúton fekszik és a Halkértől egészen a Bocskay térig terjed. Minden második házában kávéház, s minden kávéházból muzsikahang szűrődik ki. Az élet este tíz órakor kezdődik itt és virradtig tart.

Méltóztatás: ék bármely alkalomból felkeresni a pofonok utcáját a fentemlített időben. A legjobb barátunk fejét tesszük egy ócska rézptyke ellen, hogy a következő párbeszédet méltóztatni hallani:

— Hallja, maga gazember, maga tolvaj, maga csirkefogó, azt a zivataros görredőnyét ennek a világnak, úgy törölöm képen, hogy a csillagos eget is fuvolának nézi!

— Maga engem? Maga hamiskártyás, maga fegyházviselt. pasas! Ide üssön a b. lképemre, ha erőszakkal meg akar halni!

Egy c atlanás. A baikép minden valószínűség szerint megkapta a magát. Dühös hörgés. Dulakodás. Pofonok sejtelmes nesze. Diszjelzők, továbbá díj és ille ékmentes címek, melyek között a vadmarha a legalsócsnyabb rangfokozatot foglalja el. A zsidó templom falához támaszkodva pedig két rendőr diskurál:

— Jó volt a fekete?

— Jó. Rummal volt. Mégis helyes dolog, hogy a szegény rendőr ingyen kávékat kap.

A szegény rendőrök ugyanis ellenőrzik a pofonok utcáját és annak kávéházait. A kávéházakba azonban nem mennek be. Csak benéznek az ajtón és türelmesen várják, amíg megkapják a maguk fekete-kávéját, avagy snapszját. Odabent ezalatt hamiskártyások játszanak egymással és különféle kunsztokat mutogatnak. Átlag minden tíz percen összevesznek és ordítanak. A kávé is ordít, a piucérek is. A végén egy sötét alak merész ivben távozik a kávéházból. És ami a fő: pofon itt, pofon ott, pofon mindenütt. Vaggonszámra lehetne szállítani a tettleges becsületsértéseket, melyek ebben az utcában történnek. A rendőrök ezalatt a rumos fekete-kávé kitűnő voltáról folytatnak beható eszmecsereket egymással.

A pofonok utcájában tehát vigan folyik az élet. A Hunyadi utca és a Szent-Pál utca sarkán három-négy cigány tart sziesztát és cseveg. Éjtéli után ezt a sarkot lehetetlen cigányok nélkül elképzelni. Néha hölgyek is vannak a társaságban, ami azonban korántsem akadályozza, hogy a kiváló zenészek néhány *Kraftausdruckban* ne adjanak kifejezést a rossz közgazdasági viszonyok fölött érzett bánatuknak. Mikor pedig egy kidobott vendég diszkret saja veri fel az utca osendjét, a cigányok nagy műértelemmel teszik meg bíráló megjegyzéseiket:

— A Sándor tud a legjobban kirugni.

A rendőrök ezalatt megünják a zsidó templom támegetését. Megindulnak a pofonok utcáján és ujólag benéznek a kávéházakba. A kasszirón ott ül az

egy k asszalnál és épen azzal foglalkozik, hogy véletlenségből, de azért készakarva feldönt egy üveg bort. A bor helyett másik hozódik. Három cigány igen tétovázva huzza, hogy nem nyomja a fejét a bu. A kasszahölgy buzgón iszik, mivel szabályrendelet van róla, hogy a kasszából eltávozni és a vendégeket inni tilos. A rendőrök azonban szintén isznak és mikor az ember iszik, akkor nem gondol a szabályrendeletre. Még ha közönséges törkölyt iszik is.

De hopp! A kávéházban ordítás hangzik. Azután egy pofon törtérik és a rendőrök előtt távolodik el egy sötét ur. A rend emberel összenéznek és az egyik a sötét ur vá lára teszi a kezét:

— Nocsak gyérünk a törvény nevébe!

— De kérem, engem itt megverték, felpofoztak, kirugtak, kiraboltak, klütötték a félszemem és még engem kisérnek be?!

— Az mindegy! — dörög a rendőr. Maga maradt a színhelyen, hát csak gyérünk!

Es beviszik, mert a tekintély fentartása céljából be is kell vinni valamit. Ilyen az élet a pofonok utcájában.

—zab.

EGYESÜLETI ÉLET.

(*) Az aradi demokrata-kör sajtóbizottságának és alapszabályokat kidolgozó bizottságának elnökségei fölkéri a bizottságok tagjait, hogy holnap, csütörtökön este 9 órakor a *Pözei* kávéházban tartandó értekezleten teljes számban megjelenni sziveskedjenek.

(*) Az Aradi Kereskedők Köre f. évi augusztus hó 23 ikán, csütörtökön este 9 órakor a kör helyiségében választmányi ülést tart, amelyre a választmány és a tisztikar tagjait ez uton is meghívja *Todesch* Viktor, elnök.

A közös terhek.

(A delegációk előtt.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesítése —

Arad, augusztus 23.

A jó termés nem minden tekintetben jelent örömet. Legalább a politikában nem, mert a jó termés azt jelenti, hogy a közös terheket a delegáció öszi ülésain a legmagasabbra fogják felesigálni, úgy vélekedvén, hogy akinek teli a zsebe, az könnyen fizet. A közös követelések terén állítólag új meglepetések várhatók, még pedig semmiesetre sem kellemes meglepetések.

Naiv lelkűek azt hiszik, hogy a magyar parlament csak október hó 10 élig szünetel. Bécsből azonban olyan hírek érkeznek, hogy ez klasszikus tévedés.

A közös kormány ugyanis elhatározta, hogy a delegáció október hó 18 án fog Budapesten összeülni. A parlament tehát október 10-én formallag összeül, de egyéb érdemleges munkát nem végezhet, mint a egválasztja a delegátusokat; akkor 2-3 hétre ismét szünetel a törvényhozási munka és zakatol a pénzmalom, mely leőrli Ausztriának a magyar kitűnő termést.

A közös kormány ugyanis, tekintettel a jó magyar termésre, elhatározta, hogy már ez évben mérsékelten fokozott igényekkel fog fellépni és semmi kétségünk aziránt, hogy a kormány, melyet a katonai követelésekkel szemben kifejtett nemzeti ellentállás szült, már csupa hálaérzetből eleget fog tenni a „mérsékelt” osztrák követeléseknek.

Ősszel könnyebb lesz a helyzet. A delegációk Budapesten lesznek és így a magyar minisztereknek nem kell majd Bécsbe utazniok, hogy esetleges rakoncátlankodó honfiakat leszereljének: kényelmesen elvégezhetik idehaza. Ennyivel lesz tudniillik a helyzet könnyebb;

egyebekben megismétlődik a tavaszi komédia. No meg abban, hogy nálunk az osztrák delegáció házára kitűzendő fekete-sárga lobogót nem fenyegeftl semmi veszély, míg Bécsben kissé megtépdesték a magyar zászlót és beverdesték a magyar ház ablakait. Luegernek pedig, mikor leköpdöste Magyarországot, azt mondták a magyar miniszterek: „Kedves egészségére!”

Ősszel erre sem lesz már szükség. És mondja még valaki, hogy nem fejlődünk rohamosan nemzeti irányban.

MULATSÁGOK.

(=) Az ágostai evangélikusok bálja. Az ágostai evangélikus templom felszentelési ünnepségének rendező bizottsága ma este értekezletet tartott, amelyen elhatározta, hogy szeptember hó 16-án vasárnap este fél 9 órakor a *Körponti* szálló termelében zártkörű táncestélyt rendez. Az estélyre 100 tagú rendezőbizottságot küldenek ki. Főrendezőül *Szántay* Lajos műépítész választották meg. A fényesnek ígérkező bál tiszta jövedelmét a templom-építési alap javára fordítják. A meghívók szétküldését a jövő héten kezdik meg.

Katona, vagy civil?

(A titokzatos betörés.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, augusztus 22.

Az aradi rendőrség egy titokzatos tolvaj után kutat most, akiről még az sem bizonyos, hogy katona-e vagy civil. Az utóbbi esetben az ismeretlen tolvaj a raffinátabb fajtából való, amely tovább lát az orránál és nemcsak a bűntett sikeres elkövetésére lparkodik, hanem az ezután következő nyomozást is tévútra akarja vezetni. Az esetről különben alábbi tudósítá sunk szól:

Kedden éjjel *Hammer* Zsigmond Boros Béntéri lakatos lakásán betörés történt. Egy ismeretlen tettes bemászott a lakás egyik ablakán és egyik szekrényből több fehérneműt emelt el, azután pedig megszökött.

A betörést *Hammer* csak ma reggel vette észre, mire rögtön jelentést tett az esetről a rendőrségen, amely megindította a nyomozást a tolvaj kézrekerítése iránt.

Ma este kilenc óra tájban *Hammer* családja különös zajt hallott a kert felől. Abban a hiszemben, hogy a tegnap ott járt tolvaj a siker folytán ismét betörést akar megkísérelni, telefonáltak a rendőrségre, ahonnan *Rónai* detektív a helyszínére ment és *Hammer* segítségével felkutatatta a házat és a kertet. A kutatás nem vezetett eredményre, amennyiben embernek nem akadtak nyomára. Találtak azonban a kertben egy vitorlavászon nadrágot és egy *katonai blúzát*, amely piros hajlókával van ellátva. A talált tárgyakból a rendőrség azt következteti, hogy az ott járt ismeretlen katona lehet és vagy a honvédhuszár-zászlóaljban vagy a honvéd-gyalogságnál szolgál. A talált tárgyakat a rendőrség holnap beszoigáltatja a honvédparancsnokságnak, amely eddig nem tud semmit sem arról, hogy bármelyik közkatona is erre a bűncselekményre vetemedett volna.

Nem lehetetlen, hogy a bűnjel nyomán a katonai parancsnokság meg fogja állapítani, hogy ki volt a tettes, de nincs kizárva az sem, hogy a betörést civil ember követte el, aki a rendőrség félrevezetésére hagyta a kertben a katonai egyenruhát.

A borzalmak napja.

Egy házaspár tragédiája.

A veszett kutya áldozatai.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, augusztus 22.

Idegfeszítő és hátborzongató eseményről ad számot budapesti tudósítónk. Egy házaspár szörnyű tragédiájáról van az alábbiakban szó, olyan esetről, aminőt a nagy mester-író, az élet is csak nagyon-nagyon ritkán produkál.

Böhm Aibin budafoki kereskedő kezét néhány hét előtt megharapta házi kutyája. A harapás annyira földühösítette a kereskedőt, hogy fölugrott és egy fadarabbal a kutya homlokára ütött. Az ütés oly erős volt, hogy a kutya összeesett és másnap megdöglött. *Böhm* kiadta a parancsot, hogy a kutya hulláját dobják a Dunába, ami meg is történt. A kereskedő nem tulajdonított fontosságot a dolognak, s megharapott tenyere hamarosan be is gyógyult.

Vasárnap azonban *Böhm* rosszul lett és az orvosok megállapították, hogy a rosszullét a *harapás következménye*. A kereskedő erre kocsiba ült és a budapesti Pasteur-intézetbe hajtatott, ahol, tekintettel súlyos állapotára, mindjárt *elkülönített zárkába akarták csukni*. *Böhm* azonban nem akart ott maradni s még az éjjel visszakeresztott Budafokra, ahol feleségének elmondta, hogy *menthetetlenül el van vesztve*. A házaspár erre *összeesekelődezt*. *Böhm* mind rosszabbul lett és mikor másnap újra a Pasteur-intézetben járt, az orvosok konstataáltak, hogy *nincs segítség* számára.

Böhm ekkor kijelentette, hogy otthon akar meghalni. Ez ellen az intézet vezetőinek nem is volt kifogásuk, de a közbiztonság szempontjából mégis a beteggel küldtek két erős ápolót.

Böhm otthon egy üres szobában karosszékre ült, míg az ajtó előtt a két ápoló és két rendőr ügyelt rá. Így az ajtón keresztül beszélgetett *Böhm* a folyosón levő barátaival és rokonaival. Esemélete egy pillanatra sem hagyta el. Rokonaival imádkozott is és lelkükre ködötte, hogy amíg élnek, e nap évfordulóját az ő emlékezetének szenteljék.

Estefelé ismét rosszabbul lett a szerencsétlen ember, de még saját erejéből vetette meg az ágyát. Lefeküdt, majd intett ápolóinak, akik lepedőkkel és sziljakkal az ágyhoz kötötték. *Böhm*ön csakhamar ki is tört a veszettség. Görcsös roham fogta el s az első roham megölte.

Amikor a kereskedő már halott volt, felesége kijelentette, hogy a veszett kutya *öt is megharapta*. Részint ezért, részint mert *Böhm* né férjével csokolódzott, *öt is beszállították* a Pasteur-intézetbe, ahol most gondosan ápolják a szegény asszonyt.

HIREK.

— Személyi hír. *Vásárhelyi* Béla főrendiházi tag, az Arad-csanádi egyesült vasutak vezérigazgatója nyári szabadságát befejezte s a mai napon ismét átvette hivatala vezetését.

— A király Krieghammer ravatalánál. *Lechl*ből táviratozzák: Ma délután 12 órakor a király *Paar* gróf löhadsegéd kíséretében abba a villába hajtatott, ahol a tegnap elhunyt *Krieghammer* lovassági tábornokot ravataira tették. A király hosszabb ideig imádkozott a ravatalnál, a melyre az első koszorút *Gizella* bajor hercegnő tette le.

— A honvédelmi miniszter bűnpöre. *Budapest*-ről táviratozzák: *Jekelfalussy* La-

jos honvédelmi miniszter ismeretes ügyében *Kovács* György tudvalevőleg ügyvédje, *Csanádi* Pál dr. útján bűnvádi feljelentést tett a miniszter ellen. A budapesti ügyészség az ipolysági törvényszéket találta illetékesnek a bűnügy elbírálására, mert *Lontó*, ahol a miniszternek birtoka van, Hontmegyéhez tartozik. Most a komáromi törvényszék arról értesítette *Csanádit*, hogy ott fogják tárgyalni *Jekelfalussy* bűnügyét, mert *Kéménd*, ahol a csendőrök *Kovácsot* előállították, a komáromi törvényszékhez tartozik.

— A király Budapesten. *Bécs* ből táviratozzák: Ősszel hosszú szünet után ismét udvartartás lesz Magyarországon. A toskánai nap herceg, mint a király vendége már a jövő héten *Gödöllőre* megy és több héten át ott is marad. Maga a király, ha egészsége engedi, szeptember 20-án szándékozik *Gödöllőre* költözni és ott maradni a delegációk megnyitáig, amikor átköltözik a budai várakba. A főudvarmesteri hivatal már megkapta az utasítást, hogy a négy-hat hétre tervezett magyarországi séjcur programját állapítsa meg. A program igen változatos lesz; kezdődik nagyarányú udvari vadászatokkal *Gödöllőn*, ahol heenként kétszer kisebb udvari ebédek lesznek. Minden hétfőn és csütörtökön a király be fog jönni *Budapestre* és általános kihallgatásokat fog adni. A budai tartózkodás alatt hat nagy udvari ebéd lesz: továbbá egy bál az udvarnál és egy nagy udvari bál. A nagy ebédre és a bálokra a diplomáciai kar is hivatalos lesz, úgy hogy a külföld képviselői is kénytelenek lesznek egy-két hétre *Budapestre* költözni és a magyar politikusokkal megismerkedni. Teremben van, hogy a király személyesen vegyen részt az *Andrássy-szobor* leleplezés ünnepségén, látogassa meg az új szépművészeti muzeumot, jelenjék meg a színházakban és a löversenyen is. Szóval: valóságos udvari életet ígérnek őszre. Hozzáteszi tudósítónk, hogy a magyarországi udvarnag fogja az udvartartást vezetni és a magyar udvari méltóságok tényleges szolgálatot fognak teljesíteni. Szép lesz!

— Polgárháború Kubán. *New York*-ból táviratozzák: *Kubá*-ban valóságos polgárháború tört ki. Az első összeütközés a fölkelők és a kormány csapatai közt már megtörtént és a csatában egy tiszt elesett és több katona megsebesült. A felkelők felhívást intéztek a kormány csapataihoz, amelyben felszólítják őket, hogy legyenek segítségükre a kormány megbuktatásában.

— Kolozsvár új képviselője. *Kolozsvár*ról táviratozzák: *Kolozsvár* első kerületében ma folyt le a pótválasztás az augusztus 7-iki választás alkalmával legtöbb szavazatot nyert két függetlenségi jelölt. *Kecskeméthy* István és *Böhm* Mihály között, *Kecskeméthy* az első választáson 435, *Böhm* 366, *Deák* Albert 265 és *Hovesi* Lajos 247 szavazatot kapott. A függetlenségi párt hivatalos jelöltje *Kecskeméthy* István. Délután 2 órakor *Kecskeméthy*nek 428 és *Böhm*-nek 284 szavazata volt.

Későbbi távirat jelenti: A választás az esti órákban ért véget. *Mindkét* jelölt 720—720 szavazatot kapott, mire a választási elnök is leadta a szavazatát, még pedig *Kecskeméthyre*. *Igy egy szótöbbséggel Kecskeméthyt jelentették ki megválasztott képviselőnek*.

— A távgyalogló, mint forgalmi akadály. *Budapest*ről táviratozzák: Az *Andrássy*-utnak ma nagy szenzációja volt. Aki ma végigment *Budapest* főutcáján, meglepetve tapasztalta, hogy ember ember hátán tolong és a járdán, s kocsitón a délelőtti óráktól kezdve bizonyos

időközben élénk moraj fut végig a sok ezer főre menő tömegben. A szokatlanul nagy csoportosulásnak az volt az oka, hogy *Buyer* Jenő 21 éves franciaországi távgyalogló fél futólépésben szakadatlanul rőtta az *Andrássy*-ut járdáját, mert arra vállalkozott, hogy 24 óra alatt 88-szor le- és ugyanannyiszor fölmegy a másfél kilométernyi úton. Este azután már a rendőrség kénytelen volt véget vetni a különös sétálásnak, mert a nagy néptömeg teljesen megakasztotta a forgalmat, úgy, hogy a kocsiközlekedés is szünetelt. *Buyer*, aki négy év óta üzi a távgyaloglás sportját, az összes nagyobb városokban mutatkozik és ilyenkor képes levelezőlapok eladásából élni. Érdekes, hogy *Buyer* este, bár utjának jó részét már megtette, még egészen friss és jó „kondíció”-ban volt.

— **Öngyilkos tanítónő.** *Kecskemétre*l táviratozzák: *Molnár* Józsefnek, a városi kórház és mezház gondnokának 17 éves *Eszter* nevű leányát, aki okleveles tanítónő, hozzátartozói tegnap este 8 órakor átlított mellette találták meg szobájában. Rögtön orvosért telefonáltak, aki azután bekötözte a leány súlyos sebeit, melyet 12 milliméteres revolverből ejtett magán. A szerencsétlen leány állapota életveszélyes. Az öngyilkosság oka ismeretlen.

— **A dumaképviselek veszedelme.** *Pétervárról* táviratozzák: 42 volt dumaképviselek ellen megindították a büntető eljárást, mert a vyborgi manifesztumot aláírták. Ezeket már választói joguktól is megfosztották. Az ügyészség csak egyenként 3000 rubel biztosíték mellett hajlandó őket szabadlábon hagyni.

— **Egy királyné pénz nélkül.** *Brassó* ból írják: Kedves esteje volt e napokban *Brassó*-ban *Eresébet* román királynénak. A királyné egy német hercegnő és udvarhölgye kíséretében automobilon *Sinaia*-ból *Brassó*-ba érkezett. *Brassó*-ban a királyné minden kíséret nélkül a távirat hivatalba ment és ott táviratot szövegeztetett férjének, *Károly* román királynak. A hivatalnok kiszámította, mennyibe kerül a sürgöny; *Carmen Sylva* a zsebébe nyúlt és nem talált egy fillért sem. Kacagva kérte a postahivatalnokot, hogy hitelezzen neki. Néhány perc múlva azután megérkezett udvarhölgye, aki kifizette a királyné adósságát.

— **Aradi turisták képei.** Három aradi tisztviselő, *Fenyő* László, *Geszti* Mór és *Kiss* Lajos még a múlt hó 7-én kirándulást rendeztek a fagarasi havasok legmagasabb csúcának, a *Negai*-nak (2544 m.) megmászására. A vadregényes részletekről fényképfelvételeket készítettek, melyek közül négyet a *Vasárnapi Ujság* e heti száma közöli. Az első képen a „*Sorbattia*” nevű vízesés látható, mely 1200 méter magasságban fekszik a tenger színe felett és 80 méter magasságból zuhan alá; már 10 kilométer távolságra hallani a zugást, melyet a vízesés okoz. A másik kép a „*Mizulina*” nevű vízesés, mely 1400 méter magasan fekszik a tenger színe felett és 40 méter magasságból zuhan alá; óriási sziklával körülvett háttérrel van, melyek egyikén *Fenyő* László ül. A harmadik kép egy óriási hómezőt ábrázol, amely 2300 méter magasságban fekszik. Látnak *Fenyő* Lászlót, amint július 8-án a száz turista-egyesület *Kégel* nevű vezetőjével keresztül halad az óriási kiterjedésű és ezer veszélyt magában rejtő, sziklák által körülvett hómezőn. A negyedik kép a *Negoi* csúcs tövében fekvő hómezőt ábrázolja, mely 2400 méter magasságban fekszik. Az ide való feljutás életveszélyes jár, mivel a hó a sziklákra van fagyva, a turista gyakran elcsuszlik és ha nem óvatos, úgy a mellette tátongó 200—300 méter mély hasadéka zuhanhat. Ezen a képen is *Fenyő* László

látható a *Kégel* nevű vezetővel. Aki idáig feljut, az elmondhatja, hogy alkalma volt a természet fenséges csodáiban gyönyörködni.

— **Hirlapiró és őrnagy párbaja.** *Buda*-pestről táviratozzák: *Zsedényi* Aladárnak több honvéd-törzstiszttel támadt lovagias ügyében ma délelőtt megjelentek *Langerer* és *Mayer* századosok *Zsedényinél*, akinek tudtára adták, hogy felük, *Formanek* őrnagy *Budapestre* érkezett. A két fél segédei délelőtt megkezdték a tárgyalásokat, a melyeket délben megszakítottak és egész délután folytattak. A jelek arra mutatnak, hogy a felek holnap reggel valamelyik laktanyában súlyos feltételek mellett párbajt fognak vívni.

— **Hol tanítják az újságlírást?** Nagyképű egyéniségek még mindig nem látták be, hogy az újságíró egyetlen iskolája a szerkesztőség és ezért a hirlapírás háládatlan és minden esetben eredménytelen tanításával foglalkoznak. Már most hol lehet „elsajátítani” a mi mesterségünket? Feleletünk az, hogy míg van német egyetem, amelyen ne foglalkoznának a hirlapírás tanításával. Lipcsében legutóbb *Büchner* tanár a zurnalisztika történetéről, szervezőtől és technikájáról tartott előadást. A berlini egyetemen *Schmidt* dr. a németországi közvéleményről és hirlapírásról, *Heidelbergben* *Koch* Adolf dr. a németországi hirlapírás történetéről és fontosságáról tartott felolvasásokat és külön órában „tanította” a hirlapírás. A greifswaldi egyetemen *Wenckstern* tanár sajtójogot adott elő, *Danzigban* *Thiers* tanár a zurnalisztikáról tartott felolvasásokat és a kölni felső kereskedelmi akadémián *Brunhuber* szerkesztő a kultúra és sajtó kölcsönhatásairól tartott előadásokat. Svájcban, a berni és zürichi egyetemeken is külön tantervek foglalkoznak a hirlapíróadalom történetének és szervezetének ismertetésével.

— **A valparaisai katasztrófa.** Arról a rémes katasztrófáról, mely *Valparaiso* városát ugyszólván teljesen tönkretette, ma következő távirataink számolnak be:

New-York, augusztus 22. A valparaisoi kormányzónak a chilei kormányhoz intézett hivatalos jelentése szerint a város annyira elpusztult, hogy teljesen megsemmisültnek tekinthető. A halottak számát a kormányzó 300-ra, a sebesülteket 800-ra becsüli. A halottak eltakarítása a pánik miatt nagy nehézségekbe ütközik.

New-York, aug. 22. A chilei kormány javaslatot fog a kongresszus elé terjeszteni 80 millió dollár pénztári jegy kibocsátása iránt. Azonkívül kölesön javaslatot is előterjeszt a kormány, úgy hogy összesen körülbelül száz millió fog *Valparaiso* ujjáépítésére rendelkezésre állani. A kormány már eddig is két millió pesos-t adományozott a katasztrófa áldozatai javára.

New-York, aug. 22. A földrengés következtében a börtönből kiszabadult foglyok *Valparaiso*-ban és több helyütt bünteteket követtek el. A gonosztevők közül ötvenet nyilvánosan kivégeztek.

— **Szellomjárás a Gellérthegyén.** *Budapesti* tudósítók jelentik: A *Rudasfürdő* előtti vendéglő vendégei tegnap délután megriadva futottak szét. A ház és a közeli fürdő tetejére óriási nagyságu kövek hulltak. Az embereknek eszükbe jutott az ó-badal megbombázott ház és a bombázók keresésére indultak, de nem találtak senkit. Közben a bombázás megszűnt. Értesítették a I. kerületi kapitányságot, amely azonnal kiküldött néhány köz- és polgári rendőrt. Délután 5 órakor a bombázás újra kezdő-

dött, most már nagy kövek hullottak le és kártettek a *Rudas-fürdő* és a vendéglő épületében. A rendőrök sokáig keresték a bombázókat, végül a *Gellért-szobor* mögé bujva, találtak két fiút a tíz éves *Gupin* Ferencet és a tizenéves *Balogh* Gyulát. Mindkettőt bekísérték az I. ker. kapitányságra, ahol azt vallották, hogy többet dobáltak, de a megszökött társakat nem tudták megnevezni. Ma reggelig voltak a kapitányságon, ahonnan a beldézett szülők vitték el őket, kötelezettséget vállalva, hogy az okozott kárt megtérítik.

— **Halálozás.** Ösv. *Fülöp* Mózesné szül. *Cziniczár* Veronika életének 80 ik évében *Pankotán* meghalt. Nagy részvét mellett ma délután temették el. Gyermekei: *Fülöp* Jakab, *Fülöp* Lina férj. *Braun* Fülöpné, *Fülöp* Adolf és kiterjedt rokonság gyászolja.

— **Aradi románok kirándulása Bukarestbe.** A *Bukarestben* nemrég megnyitott kiállítást a jövő hónap elején az aradi románok is meglátogatják. A kiállítás csoportos megtekintésére most bocsátották ki a meghívókat *Goldis* László országgyűlési képviselő és *Bocu* Szevér, a *Tribuna* szerkesztője, akik a kirándulást szervezik. A románok szeptember hó 8—10-ike között indulnak utra, amelyet hajón tesznek meg *Buziacon* és *Tuniszeverinen* keresztül. A résztvevőknek a román vasutak menetkedvezményt biztosítanak, a kiállítás megtekintésére szabadjegyet és kedvezményes lakást kapnak. Résztvételre szeptember hó 1-ig lehet jelentkezni. Nem lehetetlen, hogy a testvéresülési ünnepélyen a már megszokott politikai demonstrációk sem maradnak el. Nemrég voltak *Bukarestben* a délmagyarországi román tanítók is, akiket ünnepélyes fogadtatásban részesítettek. Ez alkalommal hivatalos részről olyan kijelentéseket is tettek, amelyeket magyar szempontból méltán sérelmesnek tartottak.

— **Házasság.** *Rädermacher* József máv. hivatalnok e hó 21-én tartotta esküvőjét *Valentinyi* Matild kisasszonnyal *Aradon*. Tanúk voltak: a vőlegény részéről *Mandl* Vilmos dr. ügyvéd, a menyasszony részéről *Vas* Sándor dr. orvos.

— **Rejtélyes hajó.** *Malmö* közelében egy rejtélyes hajó süllyedt el a napokban. A *Bore* nevű gőzöst megrohanta egy kisebb hajó, amely az összeütközésben léket kapott és elsüllyedt legénységével és utasaival együtt. Állítólag *Koch* ezredes, a finnországi vörös gárda szökésben volt vezére is a hajón tartózkodott és szintén halálát lelta a habokban.

— **Kinevezés.** *Korom* György alsórendű állami polgári iskolai helyettes tanárt, a vallás és közoktatásügyi miniszter ugysnezen intézetbe segédtanárrá nevezte ki. Az új tanár *Korom* György aradi rom. katb. kántornak a fia, aki az aradi községi polgári iskolánál is működött félévig, közmegelegedésre, később pedig *Ujszent-Annán* töltött három hónapot.

— **Meggyilkolt pap.** *Budapesti* tudósítók jelentik: Ma délelőtt boncolták *Csaplár* Benedek holttestét. A boncolás megállapította, hogy *Csaplár* a merénylet következtében nyaktörést szenvedett és az ezzel járó komplikációk okozták az öreg ember halálát. Boncolás után holttestét papi ornátusba öltöztették és átszállították a kerepesi-úti temető halottasházába, ahol a már felállított disztravatal a helyezték. Számos egyházi előkelőség részvételével ma délután temették el a galád merénylet áldozatát. A gyászszertartást *Balács* János belvárosi plébános vezegye, míg az éneki részt az operaház és a papnöveide énekkara látta el. A koporsót számos koszoru borította, közöttük a Magyar tudományos akadémia, a piarista rendház s *Barók* Géza koszoru.

— **Tanulmányut.** *Kossak* József csász. és kir. udvari fényképész aradi utóda, *Berghamer* János tegnap érkezett haza külföldi tanulmány-

utjáról, amelyen elszájtotta mindazt, amit a fényképészet a modern művészi fejlődés terén ma felmutathat. Rövid idő múlva már a remek új képekben gyönyörködhetünk, amelyek a legújabb módszerek szerint készülnek.

— A szépség statisztikája. Egy amerikai statisztikus 20 év óta foglalkozik azzal a közérdekű kérdéssel, hogy az egyes országokban hogyan oszlik meg a női szépség. Ebből a statisztikából közöljük a következő érdekes adatokat: Az Egyesült Államokban 100 nő között 31 szép van, Svájcban 29, Csehországban 28, Lengyelországban 27, Angliában 41, Franciaországban 60, Auszriában 61, Magyarországon 47, Japánban 63, Németországban északon 51, délen 46, Oroszországban 83, Olaszországban 64, Spanyolországban 82, Hindosztánban 60, Törökországban 87. E statisztika szerint Magyarország helyzete elég kedvező, ami bőségesen kárpótolhat minket más egyéb elmaradottságainkért. De azért mégis úgy véljük, hogy ezek a szépség-adatok egy kissé — hamisak.

— Amerikába! A newyorki *Bevándorló* írja: Lassu, de jóleső apadást konstatahatunk a magyarországi bevándorlást illetőleg. A múlt héten mindössze *hétsszázhuszonöt* érkeztek ide hazulról, még pedig 147 magyar, 806 tót, 96 sváb, 116 horvát és 6 oláh. Newyork államban maradt 14 magyar, 24 tót, 3 sváb, 8 horvát és 3 oláh. Pennsylvaniába ment 15 magyar, 28 tót, 8 sváb, 2 horvát és 6 oláh. Ohio államba ment 19 magyar, 27 tót, 20 sváb, 5 horvát és 9 oláh. New Jersey államba ment 8 magyar, 40 tót, 19 horvát 7 oláh. Connecticut államba ment 3 magyar, 12 tót és 3 horvát. West-Virginia államba ment 8 magyar, 34 tót, 7 horvát és 9 oláh. Missouri államba ment 16 magyar, 17 tót, 23 sváb és 4 horvát. Michigan államba ment 26 magyar, 34 tót, 7 horvát és 6 oláh. Delawareba ment 4 magyar, 2 tót és egy horvát. Illinois államba ment 18 magyar, 30 tót, 10 sváb, 11 horvát és 9 oláh. Indianába ment 24 magyar, 39 tót, 11 sváb, 12 horvát és 11 oláh. Wisconsinba ment 2 magyar, 14 tót, 20 sváb és 7 horvát. Kaliforniába ment 13, Koloradóba 2 és Montanába 5 horvát.

— Baleset a Tökölly téren. Súlyos kimenetű baleset történt ma a Tökölly-téri görög keleti templom építése közben. Vesser Károly kőműves munkás egy gerendaállvány felállításával foglalkozott. Munka közben Vesser olyan szerencsétlenül csuszott el, hogy *leesett az állványról*. Az esés következtében a szerencsétlen ember fejét és bordáit összezúzta és eszméletlenül terült el a kövezeten. A szerencsétlen munkás társai azonnal értesítették a balesetről a rendőrséget és mentőket, akik a sebesültet a kórházba szállították. Vesser állapota súlyos, de nem életveszélyes. A rendőrség a baleset után helyszíni szemlét tartott annak megállapítására, hogy ki az oka a szerencsétlenségnek? A *Herling* Gyula városi mérnök által vezetett vizsgálat kiderítette, hogy a baleset Vesser vigyázatlansága következtében történt.

— Elfogott zsebmetszők. A vasárnapi soborsíni vásáron jó fogást csinált az ottani csendőrség. Letartóztatta ugyanis *Goldstein* Zsigmond, *Führer* Jakab, *Klein* Abrahám és *Schönfeld* Simon országoszte ismert zsebmetszőket, akik legutóbb Aradmegyébe helyezték át működésük színterét. A zsebmetszőknél, megmozdításuk alkalmával 1058 korona készpénzt, továbbá számos arany és ezüst órát találtak, a melyeket különböző helyeken loptak el. A zsebmetszőket átkísérték a radnai járásbíróhoz, ahonnan holnap szállítják át őket az aradi ügyészség fogházába.

— Adomány a Kussuth-szoborra. *Vidulovits* Izidor a B. urtól illetéktelenül kapott 2 koronát lapunk kiadóalvata útján az aradi Kussuth-szobor alapjának adományozta.

— Az osztrák miniszterelnök letartóztatása *Prágából* jelentik: A „Prager Tageblatt” *Beck* Vlagimir báró osztrák miniszterelnök egy mulatságos kalandjáról ad hírt, amely a napokban

történt a miniszterelnökkel. Ugyanis a múlt hét elején *Salm* örgróf sachsenfeldi (Stájerország) kastélyában betörők jártak, akik minden elvihető értéktárgyat elloptak. A betörés híre rémületbe ejtette a kastély lakóit s az ott nyaraló közönséget. Az egyik házban, ahol a csendőrség volt elhelyezve, lakott két nő. Egyik éjjel kocsi állt a ház előtt, ahol a két kisaszszony lakott. A leányok megrémültek, azt hitték, hogy betörők járnak a ház előtt. Rettegésüket fokozta az, hogy egy férfi ezeket mondta: — Itt vagyunk!

A következő percben pedig erős kopogtatás hallatszott a hölgyek szobájának ajtaján. A bátrabbik az ajtóhoz merészkedett:

— Ki az?

— A csendőrt keressük.

— A folyosó végén van, oda menjenek.

Miközben pedig a két titokzatos alak tovább botorkált a folyosón, a megrémült nők torkuk szakadtából kiabáltak:

— Segítség! Segítség! Betörők! Tolvajok!

A szomszédok meghallották a lármát és nyomban talpon termett néhány villa lakója s a csendőrség is kiszaladtak s megállították a folyosón a két idegent s le is tartóztatták őket. Később azután kiderült, hogy a betörőknek nézett ismeretlenek *Beck* Vlagimir báró osztrák miniszterelnök és a kocsisa voltak. A miniszterelnök ugyanis néhány napig a Sachsenfeldtől negyedóra járásnyira levő Pleuma kastélyban tartózkodott, ahol édes anyja és nővére a nyarat töltik és kocsin utazott Cillibe, itt akart a bécsi gyorsvonatra felszállni. Utközben aztán betért Sachsenfeldbe, hogy a csendőrséget figyelmeztesse, hogy a pleumai kastélyt jól őrizze. Természetesen a csendőrség kelő igazolás után szabadon bocsátották az osztrák miniszterelnököt.

— Alland orfeum Aradon. Néhány nap óta már a második orfeum működik Aradon a Központi szálló kerthelyiségében. A s orfeum *Alland* Mikea igazgató vezetése alatt elsőrendű tagokból áll s a műsor is a legjobb s legújabb számokból van összeállítva, úgy hogy a közönségnek a nyári szezonban élvezetes esteket szerez. Legvonzóbb száma a *Berly-Trupp* által előadott *Macsic-tánc*, amely a tavasz szal *Budapestben* oly nagy feltűnést keltett s amelyet, mint a jó erkölcsökbe ütközőt egy ideig ba is tiltottak. Nagy tetszést arattak még *Flick* és *Flock* tréfás kettősükkel, *Wally* Morré énekével, *Lussin* Alfonz humoros kupléival és a kacagtató bohózatok.

— Öngyilkos énekesnő. *Nagyvárad-ról* írják: Tegnap délután a korzó egyik padja előtt alélisan találtak a járőkelők egy elegánsan öltözött, fiatal url hölgyet. Kezében kis üvegecskét szorongatott. Már jó ideje feküdhett ott, de az 3 időben kevés ember fordult meg a Körös partján s így nem vehették azonnal észre. Telefonáltak a mentőkért, kik az eszméletlen állapotban levő nőt a kórházba szállították. Orvosi kezelés után magához tért egy kissé annyira, hogy ki lehetett hallgatni. Elmondta, hogy *Apatócsky* Idának hívják és huszonhárom éves, Budapesten lakik, anyjánál *Bott* Lajosnénál. Édes apja már régebben meghalt s ő azóta igen rossz viszonyok között él. A színi pályára készült, de szegénysége miatt nem tudott előbbre haladni. Otthon igen keserves volt az élete s azért a múlt héten rokonához, Debrecenbe utazott. Zaklatott sorsához hozzájárult az is, hogy reménytelenül szeretett egy orfeum igazgatót. Az énekesnő szerelemese itt időzik jelenleg egyik orfeumban, azért jött ide. Már régóta foglalkozott az öngyilkosság gondolatával. Ott bolyongott délióta az ézredévi emléktéren, megvárta, míg teljesen magára hagyott lesz a sétány s úgy 3 óra tájban nagyobb adag morfiomot vett magához. Sérülése súlyos, de azért életben maradásához reményt fűznek az orvosok.

— New-Yorkban elfogott sikkasztó. Mint a budapesti főkapitányságot Newyorkból értesítették, a Fröbel-nőgyelet sikkasztóját, *Fabara* Gusztávot, aki 18.000 korona elsikkasztása után megszökött, Newyork előtt a hajón letartóztatták. Faboránál, akit visszahoznak, még 9000 korona készpénzt találtak.

— Megszökött kereskedő. Budapesti tudósítónk jelenti: Nagyszabású szélhámost nyomoz most a rendőrség. Az illető *Ács* (Adler) Jenő egri születésű 27 éves divatárkereskedő, aki nek Múzeum-körút 89. számú házban volt nagy férfi- és női divatárkereskedése és aki ellen a budapesti büntetőtörvényszék vizsgálóbírája már kiadta az elfogató parancsot. *Ács* Jenő a múlt évben nyitotta meg üzletét és azonnal nagyban dolgozott. Kitűnő információkat és referenciákat tudott szerezni és ennek alapján megállapította a hitelét a külföldön, ami annál könnyebben ment, mert kezdetben pontosan fizetett. Mint most kiderült, nagy tömeg divatárut rendelt és a cikkeket éjnek idején szállította el a Szentkirályi utcában levő raktárba, amelyet azonban álnéven bérelt, ott divat és ugynevezett partiaüzleteknek potom áron adta el a holmikat. A múlt hó 27-én, amikor a Múzeum-körúti üzlet alkalmazottai reggel az üzlethez jöttek, hiába várták a gazdát a kulcsokkal, ez nem jött. Végre is lakására mentek és ott arról értesültek, hogy *Ács* ur elutazott. Nem is jött meg azóta sem, hanem jött helyette néhány feljelentés, amely csalással vádolja *Ács* Jenőt és melyek miatt kiadták elene az elfogató parancsot. A rendőrségi nyomozás megállapította, hogy *Ács* Jenő már régen készült a szökésre és Amerikába indult, ahová azóta minden valószínűség szerint már meg is érkezett.

— Kutyák veszedelme. Aradmegyében az ebvész egyre terjed. Megirtuk már a napokban, hogy *Banesd* községben egy veszett eb megmárt két odaváló leányt, *Kodraán* Flórárt és *Borgya* Évát. Az eben, melyet *Szekely* Áron kir. állatorvos felboncolt, veszettséget állapítottak meg és a két szerencsétlen leányt a Hőgyesfőle intézetbe szállították. Azonban nemcsak *Banesden*, hanem a környéken levő községekben is néhány eben kitört a veszettség. Mint-hogy e betegség egyre nagyobb mérvet öltött, sőt sertéseken is megállapították, ma — mint tudósítónk jelenti — a veszettség terjedésének meggátítása végett *Levich* Gyula, a nagyhalmágyi járás főszolgabírája elrendelte, hogy négy községben: *Banesd*, *Krisztésd*, *Brusztur* és *Bodesd* községekben az összes ebeket *irtsák ki*.

— Bohák, svábok, poloskák legbiztosabb pusztító szere Vojtek és Weisznel Aradon. 112

TÖRVÉNYKEZÉS.

§ Szobrász és rendfőnök. Ismeretes az az affér, amely egy szoborból kifolyólag *Csák* Cirkjék minorita rendfőnök és *Albert* Andor aradi szobrász között keletkezett. Az affér során *Csák* Cirkjék feljelentést tett *Albert* Andor ellen, azzal vádolván Albertet, hogy egy pontozó gépet és több szerszámot elsikkasztott tőle. Ma volt ennek az ügynek tárgyalása a járásbírósgon *Bosóky* Mátyas dr. albró előtt. Minthogy a tárgyaláson bizonyítást nyert, hogy az állítólag elsikkasztott szerszámok *Albert* Andor jogos tulajdonát képezték, a bíróság Albertet felmentette a vád alól.

NAPIREND.

Augusztus 23. Csütörtök. Róm. kath. naptár: Beniti Fülöp. — Protestáns naptár: Farkas. — Görög-keleti naptár (augusztus 10.): Lőrinc vértanú. — A nap két 5 óra 6 perckor, nyugszik 6 óra 59 perckor.

Időjelzés. A központi meteorológiai-intézetnek Aradra küldött táviratát szerint, a mai napra a következő időjárás várható: Meleg, száraz, csapadék.

A Fehér Kereszt-egyesület ingyenes orvosi rendelőintézete (Magyar-utca 6.) Rendelő orvosok: Dr. Leitner Ernő délután 3—4. Dr. Fodor József délelőtt 8—9. Dr. Rosenbaum Pál délelőtt 8—9. Dr. Hermann J. Károly kedden és pénteken délelőtt 12—1 órakor.

Augusztus 25. A magyarvárosi polgári jótékonycélu asztaltársaság táncmulatása (Cserebogár-vendéglő.)
Szeptember 8. A magyar szent korona országai vasutas szövetsége aradi kerületének népünnepélye (Városház.)

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, augusztus 22

Amerika $\frac{1}{2}$ magasabb. Kínálat és vételkedv elegendő. Elkelt 40,000 métermagya 5 fillérel olcsóbb áron. Az árak 50 kilónként számítva:

Déli tőzsde.

Buza októberre	7.17—7.18
Aprillisi buza 1907-re	7.47—7.48
Rozs októberre	6.10—6.11
Zab októberre	6.46—6.47
Új tengeri 1907-re	5.17—5.18

Érték tőzsde.

Buza októberre	7.13—7.14
Aprillisi buza 1907-re	7.44—7.45
Rozs októberre	6.08—6.09
Zab októberre	6.46—6.47
Új tengeri 1907-re	5.14—5.15

Zárás tőzsde.

Osztrák hitelrészvény	670.—
Magyar hitelrészvény	608.75
Magyar koronajáradék	95.—
Osztrák-magyar államvasúti részvény	671.50
Déli vasút	161.75
Lezámitolóbank részvény	513.50
Magyar jelzálog hitelbank	517.50
Rima-Murányi vasúti részvény	576.50
Városi villamos vasút részvény	581.50
Orosz járadék	80.10
Erzsébet szanatórium sorsjegy pénzben	—
Erzsébet szanatórium sorsjegy árbaan	—

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Augusztus 22. —

Magyar előrendű: Öreg nehéz párónként 400 kilogrammon felül sulyban 112—113 fillérig; öreg közép párónként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig; fiatal nehéz párónként 320 kilogrammon felül sulyban 116—118 fillérig; fiatal közép párónként 251—320 kilogrammig terjedő sulyban 121—122 fillérig; fiatal könnyű párónként 250 kilogrammig terjedő sulyban 126—127 fillérig.

Szerbiai: Nehéz párónként 260 kilogrammon felül sulyban 118—120 fillérig; közép párónként 240—280 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig; könnyű párónként 240 kilogrammig terjedő sulyban — fillérig.

Sertéselészék: Augusztus hó 18. napján volt készlet 48,430 darab, augusztus hó 19. napján felhajtott 379 darab, augusztus hó 19. napján elszállított 1384 darab, augusztus hó 20. napján maradt készlet 47,425 darab.

A hizott sertéselészék iránysata: Csöndes.

CSARNOK.

A rózsá.

Írta: Gábor Andor.

Giza hangosan nótázott. A vidám dal mint ha keresztülfát hasogatta volna a szűk szoba nehéz levegőjét, s itt-ott színes foltokat vetett volna a reggeli szürkéségbe. Lámpát nem gyújtottak ilyenkor Lénártéknál, mert félhétkor mégis csak reggel van, akármit beszél ellene a téli sötétség. Aztán meg amugy is égetni kell a petróleumot hajnalban négykor, mikor Lénárt a gyáros indul.

Lénárné csendesen motoszkált a kredenc körül. Abból szedte elő a hideg tejet, a Giza mindennapos reggelijét.

— Jó kedved van lányom — jegyezte meg nyugodtan.

— Mért ne volna, hiszen kialudtam magamat. Aztán meg: tudod a közmondást — reggel tánc, este láncc. Most nótázom, este még sírhatok, ha épen muszáj.

Megitta a tejet, beleharapott a kenyérbe; csak egy-két falatot evett, a többi magával szokta vinni a varróba. A keshedt muffba dugta kezét és menni készült.

— Igaz is — szölt utána Lénárné — ma hozza el apád a vőlegényt. Nálunk ebédel, légy idején itthon.

Giza feleit akart valamit, de aztán mégsem felelt, betette maga mögött az ajtót és az egészen sötét udvaron át kiment a szürkélő utcára.

Voltaképen nem lett volna szabad meglepődnie anyja szaván. Hiszen már olyan régen beszéltek arról a vőlegényről. Nem illette ugyan meg ez a cím egészen, mert még csak szóval

volt elintézve az ügy. Giza nem is látta sohasem, csupán annyit tudott felőle, hogy Kovács Jánosnak hívják és hogy gépész abban a gyárban, ahol az apja dolgozik. Tisztelegesen keres.

Elég is ennyi; mit kellene ezen töprengeni még? A lánynak férjhez kell menni, ez bizonyos. Ha a legény nem iszik, nem kártyázik, miért ne mehetne hozzá? Talán később nagyobb szerencséje akad? Ugyan már — egyik derék, józan ember csak annyit ér, mint a másik, akár Kovács Jánosnak, akár Szűcs Péternek, akár más egyéneknek hívják. Főhercegek, hintón nem mennek ki a Gólya-utcába munkásember leányáért. Lénárt megbeszélte már a házasságot Kovácsossal, Kovács ma megismeri a leányt, találkoznak egynehányszor, összebarátkoznak — mért ne barátkoznának össze: ilyenek egymáshoz — és a házasság nyíltbeütődött, egygyel kevesebb gond van a ház körül.

De Giza, a szemrevaló, formás, kis Giza, a tizenhatesztendős leány másként gondolkodott most, miközben a Susztek kisasszonyok varróműhelye felé sietett. (A Susztek kisasszonyok ugyan divatteremnek szerették nevezni, de ez nem tette nagyobbá az udvari szobát, melyben Giza három lánytársával együtt berregtette a gépet.)

Férjhez menni? Kovács Jánoshoz, a gépészhez, a szegény emberhez? Nem, ő mégse így gondolta el ezt. Nem álmodott főhercegről, szó sincs róla, de utközben, meg varrás mellett az ember szeret elkalandozni gondolataival. És a gondolatnak szárnya van, ha nem is repül a felhőkig, de szeret megasan szállani. Giza valami mást várt a férjhezmenéstől.

Fordulatot szegényes életében, kényelmet, háromszobás lakást egy szoba helyett, ahol összezsufolva alszik együtt anyjával, apjával, meg a négy kisebb testvérével. És most eljön Kovács János — komolyan eljön, mert hiszen ebédre is meghívtak — és viszi egy másik egy szobás lakásba, ahol csak folytatja majd azt az életet, amibe otthon beleszokott már.

Ki is építette magának azt a tervet, amivel bele lehet jutni ebbe a megálmodott életmódba. Ismerkedni kell. Olyan sok csinos fiatalember jár az utcán, aki szívesen ismerkedik varrólányokkal. S miért ne lehetne az ismeretségnek olyan vége, amilyent Giza óhajtott? Nem igaz, hogy az utcai ismeretség bajjal jár a szegény leányra. Csak vigyázni kell. És Giza már régen eltökélte magában, hogy ő vigyázni fog.

Igy ismerkedett meg azzal a kedves fiúval, aki már egy hete hazakíséri. Csak az Utó-ut sarkáig persze, mert tovább nem engedi, hátha megtápná valaki a szomszédok közül és megszölné érte. De milyen kellemesen teltek is el azok a félórák, míg lassan lépegetve hazafelé haladtak. A fiatalember igen liedelmesen mutatkozott be. Sebes Jenő a neve és ügyvédjelölt. Ó, nagyszerű ügyvéd lesz belőle! Hogy tud beszélni, kedveskedni, hizelegni, és kétérteimű szava nincs, soha egy tiszteletlen pillantása vagy mozdulata...

Giza szíve erősebben dobogott meg a vékony téllkabát és még vékonyabb bluz alatt. Megassította lépteit. Mert jól esett ezeket a gondolatokat egymás mellé fűznie.

Mért ne lehetne Sebesből az ő férje? Szereti; — okvetlenül szereti, különben nem kísérgetné olyan kitartóan, meg mondta is már, hogy szereti. Éppen tegnap délelőtt. Komolyan mondta, meg is esküdött rá. És először, igazán először, csókot is kért. De Giza nem adott neki, pedig olyan szívesen adott volna. Olyan kedves bajszkaja, olyan finom keze és olyan simára beretvált arca van, hogy szinte jól is esnék megcsókolni.

De a szegény lánynak vigyázni kell magára.

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Augusztus 22 —

Központi szálloda. Székely István főherceg Lu-gos. — Glasner Ede utazó Bécs. — Sipos Sándor áldozár Szolnok — Szenes Árpád hivatalnok Stan-csifalva. — Bruck Jenő kereskedő Temesvár. — Kalinár Izsó fényképész Temesvár. — Erős Ede magánzó Temesvár. — Biró Anna tanítónő Bóna. — Goldmann Fülöp dr. ügyvéd Temesvár. — Munk Rezső utazó Karánsebes. — Willim István intéző és családja Szeged. — Hosis Antal utazó Igló. —

Wendauer Rébert utazó Budapest. — Brunner Gusztáv utazó Prága. — Vázsonyi Emil ellenőr Zágráb. Hubert R. káplán Eszék — Fejérpataky László tanár Budapest. — Kele i Dénes m. tanácsos Budapest.

Pannonia szálloda. Szabó Sándor pénzügyi tiszt Zombor. — Mallár Ferenc építész Csermő. — Illics Ernő utazó Budapest. — Baksa Béla nyug. jegyző Battonya. — Krizsán Lajos birtokos Csanádpalota. — Pavlós Kálmán gazdálkodó Pécska — Klein Miksa igazgató és fia Ginno. — Köller Ferenc állomásfőnök és neje Kalocsa. — Szekerka Tamás gőzmalomtulajdonos Németszentpéter. — Körösláday János plébános és családja Nadas. — Mezey Il-lés plébános Kál. — Poikál Sándor kereskedő Erdő-hegy. — Dronka János tisztviselő Nagykikinda. — Negru Virgil lelkész Egres. — Grosz Nándor utazó Budapest. — Gruber I. joghallgató Petrozsény.

NYILTTÉR.*

Értesítés.

Szívesen hozom a nagyérdemű közönség és mélyen tisztelt vendégeimnek becses tudomására, hogy a Salacz utcai „Kispipa“-vendéglő helyiségben a

pilseni „Ösforrás“-sör,

a pilseni polgári söröző világhírű gyártmányának kímérési joga 1906. augusztus 16. an teljesen megszűnt s azt a

„Pannonia“ (volt Nádor-) szálló vendéglő helyiségeiben

ugymint éttermében és sörcsarnokában a fent jelzett naptól gyakorolom.

Ezuttal bator vagyok egyben ezen ujonnan berendezett helyiségemet a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani s párfogásért esedezni.

Teljes tisztelettel

Szabó Kálmán,

a Pannonia-szálló bérleje.

Gyártja: SZÉNÁSV BÉLA

rajzeszköz- és papírnemű-gyára

Budapest, IV., Ferencziek-tere 9.

1327

Bor és pálinka

nagykereskedés alapítására különösen alkalmas nagy beltelek (ház, udvar, kerttel)

Ménesen,

továbbá kitűnő fekvésű parlag

SZÖLLŐK eladók.

Bővebbet Vojtek Alajos urnál Adon. Vojtek és Weisz cég.

Magyarnak Pécs — Németnek Bécs.

Ne küldjük pénzünket külföldre.

Kockázat kizárva!

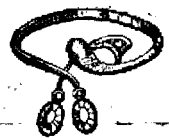
1896

Nem tetsző tárgyak kicseréltetnek vagy a pénz visszaadatik.

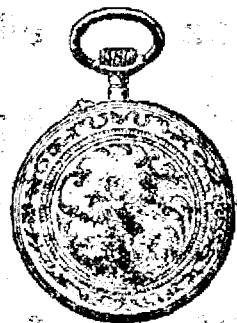

1372. szám.

Legszebb, legdivatosabb japán gyűrű, valódi szerencse crisopras kővel 24 kor.

Szerencse opálgyűrű, gyönyörű kivitelben, 14 kar. tiszta aranyból.

Duplafedelű finom 14 kar. női aranyóra, gyönyörű kivitelben, igen finom szerkezettel 32 kor. Erősebb minőségben 40 korona.

1537 szám. Gazdagon kirakott brilliánt gyűrű, a közepén smaragd vagy rubin 300 korona.

696/1404. szám. Legkedvesebb emlékgyűrű, valódi arany, 3 opálkővel lógóval 12 korona.

1534. szám. Művészi kivitelű brilliánt rubin vagy safir gyűrű 250 korona.

1532. szám. Gyönyörű művi és legszebb ragyogású brilliánt gyűrű 4 nagyobb és 9 kisebb kővel 250 korona.

Hazánk első és legnagyobb ékszer-, óra-, látszer- és iparműveszeti tárgyak telepe

SCHÖNWALD IMRE

magyar órasmester, ékszergyáros és látszerész PÉCS.

Árlejtési hirdetmény.

A muszkai gör. kel. hitközség az ottani templom tatarozásáért f. hó 26-án délelőtt 11 órakor az iskola helyiségében árlejtést tart.

Kikiáltási ár: 4101 korona 28 fillér.

Az árlejtők kötelesek az árlejtés megkezdése előtt 10% óvadékot letenni készpénzben.

Az érdekeltek úgy a tervet, valamint a költségvetést az iskola helyiségében megtekinthetik.

Muszka, 1906. augusztus hó 19-én.

Popescu György,

Muntean Aurél,

elnök.

2152

jegyző.

Telefon szám 126

Telefon szám 126

WUNDER, kárpitos műterme

Temesvár-Belváros,

Korvin Mátyás-utca 3.

Ajánlja fővárosi minta szerint berendezett kárpitos műtermét, a legújabb, legstílusosabb és legolcsóbb díszítéseit és butor-munkáit. — Elváltatok — konkurrenzia nélkül —

lakás-, villa-, szálloda- és iskola-berendezéseket

a legerényesebbtől a legelegánsabbig, helyben és vidéken. Szám-talanszor bebizonyítottam, hogy 11 év alatt a külföldön, u. m.: Németországban, Belgiumban, Hollandiában, Amerikában stb. a legnagyobb és legelőkelőbb műtermekben szerzett tapasztalataim révén azon helyzetben vagyok, hogy bármilyen követeléseknek a legpontosabban megfelelek és remélem, hogy a m. t. közönség bizalmát megnyerem. 587

Kiváló tisztelettel

WUNDER VILMOS.

Értesítés.

Tiszteletteljesen bátorodom a n. érd. közönség becses tudomására hozni, hogy

„Pannonia“

(volt „Nádor“)

szállodámat

modernül berendezve megnyitottam.

Tiszta és kényelmes vendégszobák 1 kor. 60 fillértől kezdve rendelkezésre állanak.

Teljes tisztelettel

Szabó Kálmán,

2048

a Pannonia-szálloda bérletje.

Szabizadás Kézizzadás

biztos megszüntetésére elismert legjobb szer a Hajós-féle

ÁLTALÁNOS HINTÓPOR.

Szárít — szagtalanít.

Kezelése igen kellemes. Ára 1 dobozának 70 fill.

Tyúkszemét

mindenki kiírhatja a csodás hatású világhírű Hajós-féle

„ANAGALLIN“-NAL,

nem piszkít — nem ragadós.

Bámulatos eredménnyel használtatik mindenféle bőrkeményedésnél. Egy üveg használati utasítással 70 fillér.

Minden fogfájást azonnal megszüntet a Hajós-féle fogcsep.

Ára 40 fillér.

Kapható az egyedüli készítőnél:

3861

Hajós Árpád

gyógyszertára és gyógyszerészeti laboratóriumában

Arad, Andrassy-ter 22. sz., a megyeházzal szemben.

Ifj. Kopetkó Károly

női és férfi-divat áruház

Arad, Weitzer János-utca
(Minorita-palota.)

Iskolai idény beáltával

van szerencsém, ajánlani dusan
felszerelt raktáramat um.:

kész gyermek fehérneműek le-
ánykák és fiúk részére.

Hazai gyártmányu (Gyulai)
kötött harisnyák,
2094 hazai gyártmányu
gallér kézzel és
nyakkendők.

Szolid és pontos kiszolgálás.

Üzlet átvétel!

Tisztelettel értesitem a nagy-
érdemű helybéli és vidéki közö-
séget, ugyszintén nagybecsűt
rendelőimet, hogy 15 évig

Gorzó és Társa

czég alatt fennálló

czipészüzletet
amelynek fennállása óta birtagja
voltam, a mai napon átvettem s azt
ezentúl a saját nevem alatt fogom
tovább vezetni. 318
Kiváló tisztelettel

Bolezni Antal,

czipész Salacz utca 2 sz.

Buder Ferencz

2165 rőfös üzletében

Belényesen,

(Bihar m.) feivétetik

két fiatal rőfös kereskedő

Segéd

kik a román nyelvet is telje-
sen birják. Kik az állást elnyerni
óhajtják küldjék be ajánlatai-
kat fenti czéghez.

Megérkeztek a nyáridivat újdonságok!

Brunner Béla

úri divat- és különlegességek üzlete

Arad, Szabadság-tér 20. sz.

(Forray-u. sarok, gróf Nádasdy-palota.)

Ajánlja dusan felszerelt áruraktárát,
hol mindenkor a legújabb Saison divat-
különlegességek raktáron vannak.

Fa-, vászon- és bőr utazó-bőröndök
nagy választékban!

Nagy választék francia és angol
illatszer különlegességekben.

HAMERLI I. pécsi keztyű-gyár
főraktára!

Olcsó árak! — Pontos kiszolgálás!

Videki megrendelések azonnal el-
intéztetnek. 1907

Vasárnap, augusztus 26-án utolsó nap!

CZIRKUSZ LIPÓT

Aradon, a Béla-téren.

Ma, csütörtökön, augusztus 23-án este 8 órakor

nagy

bohócz-estély

ezen jelleg alatt: aki nevetni akar, ma kell jönnie.

E őször:

2188

AUTOMATA,

elődava Pikardi és Priny August által.

Dij-szamar lovaglás.

Ebbez már néhányan jelentkezt-k.

?? The Morandini ??

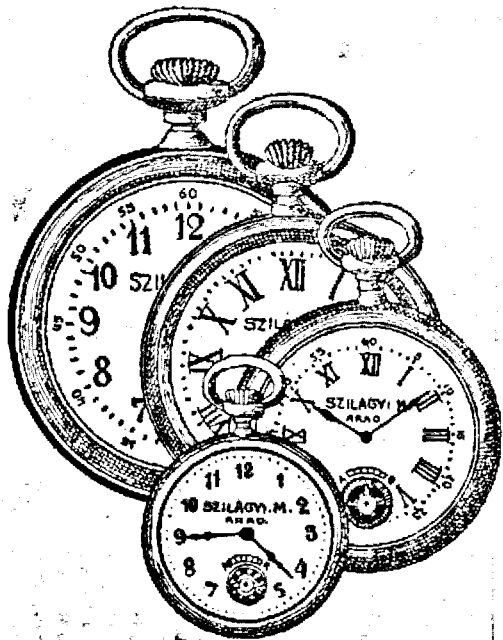
100 korona fogadásból kötelezte magát ADOLF ur a

4 JOKEY 4

bekötött fejjel a lóra ugrani.

Pénteken, augusztus 24-én este 8 órakor: előkelő

"HIGH-LIFE" előadás. Bővebbet a falragaszok.

Szilágyi Márton

Arad legnagyobb

és legolcsóbb

1845

óra-javító műhelye

a színház oldala mellett, Vö-
rösmarty-utca 3. sz.

Raktáron mindennemű órák
3 évi jótállás mellett.

Rovarcsipés, szunyogcsipés

ellen kitűnő eszköz a

COLUMBIA.

Ára hozzávaló folyadékkal együtt 1 korona 20 fillér.

Gyermekek hasmenése ellen egyedüli hatásos szer a

TANNIN-PASZTILLA.

Darabja 10 fillér.

Kapható egyedül:

Rozsnyay Máttyás

gyógyszertárában

3841

Arad, Szabadság-tér.

Van szerencsém a n. é. közönség és igen
tisztelt vendégem tudomására hozni, hogy
a legjobb hírnévnek örvendő

vendéglő és sörházat

„Uj Zenélő Órához“

Temevárott, a Városház utcában és
azt személyesen vezetem tovább.

Iparkodni fogok kitűnő konyha és pince
által, valamint pontos kiszolgálás által,
a n. é. közönség szíves jóindulatát meg-
nyerni és vendéglőm jó hírnévét megerő-
síteni.

Számos látogatást kér tisztelettel

Müller Károly

571

az „Uj Zenélő Órához“
Temeváron.

Csodásan és rögtön hat lábizzadás ellen

Dr. Tsajkovszky-féle szer

Ha ezen folyadékkal naponta egy-
szer megnedvesítjük a lábakat, ak-
kor kétszeri alkalmazás után telje-
sen és biztosan megszűnik a cipők,
illetőleg a lábak undorító büze.

Egy üveg ára 1 korona.

Főraktár: 3871

G. Földes Kelemen

gyógyszerésznél

Arad, Deák Ferencz-utca.

Permetező javítások elfogadtatnak.

M. kir. szabadalmazott

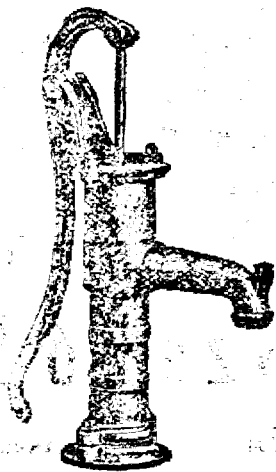
Borszivattyuk

és hozzá való legjobb minőségű
gummi csövek legolcsóbb gyár-
árakon.

A szivattyu hengerből a bor utolsó
cseppig kifolyik, a szőlő magvak,
héjak és egyéb tisztatlanságok
azonnal továbbittatnak, ezáltal a sz-
ivattyu nem remlik és a bort nem
renthatja, a gépezet jó működé-
seért 3 évi jótállás, ingyen javítás

Tüzi fecskendők

Golyó szelepekkel. Közsé-
geknek legalkalmasabb,
mert homokos és sáros víz hasz-
nátalanál sem tagadják meg a
szolgálatot, — a gép jó működé-
seért 3 évi jótállás (ingyen javítás),
hozá való országos egységes csa-
varok és a legjobb minőségű be-
tűl gummizott kender-csövek a
legolcsóbb árban.

Kutak

a hozzávaló

csövekkel

olcsóbbak és

jobbak, mint

bármely bel-
vagy külföldi

gyárban.

Hönig Otto

a királyi szabadalmazott tüzi fecskendő
és szivattyu készítő. 274

Arad, Rákóczi-utca 27. sz.

NÁGELE ANTAL

gyógyszertára a Szt.-Háromsághoz
Temesvár, Gyárvaros fő-u. 44.

„HELEN“

arc- és kézcserme szeplők, máj-
foltok és mindennemű bőrtisz-
tatlanságok ellen. Este lefek-
vés előtt használandó.

Tégelye I kor. Próbategely 60 f.

„HELEN“

mosdó víz üvegje I korona.

„HELEN“

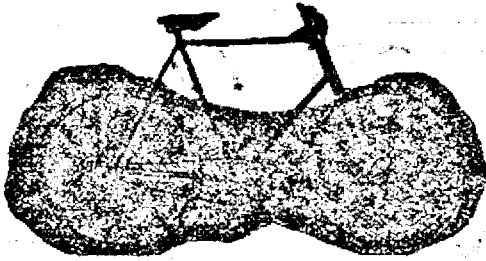
pouder dobozza I korona.

Hozzávaló szappan drb. 80 fill.

Telefon sz. 96.

Telefon sz. 96.

Arad legrégebbi kerékpár és varrógép javító-műhelye és raktára.

1906. évi Modellek
„Puch“, „Prozosa“ és „Heikal Premier“
kerékpárok.

Valódi „Singer“ és „Pfaff“
varrógépek

és választékban a raktáron.

Gramophonok és lemezek, „Odeon“, „Zonophon“ és „Colum-
bia“ lemezek nagy választékban jutányosan kaphatók.

Hammer Vilmos

villanyműszerész, ARAD, Szabadság-tér 7. 1023

SZÁLLASY ALADÁR

harisnya-kötődéje

Arad, Forray-utca (Kristyóry-ház)

Elfogad mindennemű

harisnyák kötését és fejelését,
valamint 501

kesztyűk, kamáslik, alsószok-
nyák, alsóingek és minden e
szakmába vágó javításokat.

Női és férfi fejelés 50 fillértől 60—
70 fillérig, gyerek harisnya 40—50
fillérig, női harisnya új 80 fillértől
egész I kor. 40 fillérig, férfi haris-
nya 60 fillértől I kor. 20 fillérig.

Magamat a t. közönség szives
figyelmébe ajánlva és becsecs párt-
fogását kérve, maradtam

kiv. tisztelettel SZÁLLASY ALADÁR

1774—1906. tkvi szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A pécskai kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy Subajda Antal magyar-pécskai lakos végrehajtatónak, Paulik Ignác magyar-pécskai lakos végrehajtást szenvedő elleni 994 kor. 29¹/₂ fillér tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyben, az aradi kir. törvényszék, a pécskai kir. járásbíró-ág területén levő, Magyar-Pécska községben fekvő, a magyar-pécskai 964. sz. tkvben A. + 2. sor, 793. hrsz. alatt felvett 362 □ öi területű birtelkes háznak Paulik Ignácot illető 2/3 ad részére az árverést 1562 koronában ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fentnevezett s megjelölt ingatlan az 1906. évi szeptember hó 3. napjának délelőtti 9 órakor a tkvi hatóság irodájában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatul fog.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárának 10% át, vagyis 156 kor. 20 fillért készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. c. 42. § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1 én 3388. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. § ában kijelölt óvadékképes értékpapírban a kikiáltott kézhez letenni, avagy az 1881. évi LX. t. c. 170. § á értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kikiáltott szabályszerű elismervényt át szolgáltatni.

Kelt Pécskán, a kir. járásbíró-
ság, mint telekkönyvi hatóságnál
1906. évi június 11. napján.

Dr. Bazala Béla,

kir. albiró.

2187

Sok millió előkelő
urhölgy használja a
világhírű

Földes-féle

Margit-Cremet,

mely szirtalan, ártalmatlan s rögtön szépít.

A Földes-féle MARGIT-CREME gyorsan és biztosan ható
ártalmatlan szer szeplők, májfoltok, bőrtakák, patta-
mások, kiütések s mindennemű bőrbaj ellen. A világ
legelőkelőbb hölgyei használják és elragadtatással beszélnek an-
nak pártlan és csodás hatásáról. Ezzé tévely elhasználása után
erről mindenki meg fog győződni.

Készíti:

Földes Kelemen gyógyszerész Aradon.

Főraktár: 3881

Török József gyógyszerésznél Budapesten.

Kapható a világ minden nagyobb gyógyszerésztárában.

A hölgyek legszebb díszé

a fehér és tiszta arcbőr,

ezt elérhetjük a bámulatos, csodás hatásáról hírneves

Hajós-féle

ARADI IBOLYA-CRÉME

használata által.

Szeplő, májfolt, bibiros,

bőrvörösséget és mindennemű arctisztatlanságot
egy csapásra megszüntet.

Ára I korona, dupla tégely 2 korona.

Ibolya-crème szappan 70 fill. Ibolya-hölgypor fe-
hér, rózsas vagy orém színben doboza I K. 20 l.
Ibolya-tej (Eau de Violette de Hajós) 1 korona.

Óvakodjunk utáztatoktól!

A bevásárlásnál csakis Hajós-féle Aradi
készítményeket tessenek kérni és elfogadni.

Kapható a feltalálónál:

Hajós Árpád

gyógyszertárában 3881

Arad, Andrassy-tér 22. sz., a megyeházzal szemben.

továbbá Földes Kelemen, Kocsuth Pál, Ring Lajos, Vojtek Kálmán gyógyszerészek utáknál és Vojtek és Wolez drogeriájában.

Vendéglő és sörcsarnok megnyitás!

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására adni, hogy

a „NAGY PIPÁ“-hoz címzett
(Salaoz-utca 6.)

sörcsarnokot

átvettem, azt a mai kornak megfelelően átalakítottam és újonnan berendezve, a nagyérdemű közönségnek legjobban ajánlom. — Sok évi tapasztalataim ezen a téren, valamint azon körülmény, hogy csakis a legjobb tiszta italok és ételek kiszolgáltatása által a n. é. közönség teljes megelégedését kifogom érdemelni, remélni hadják, hogy a keelemes szórakozási helyé átalakított helyiségemet minél számosabban látogatni fogják. 2108

Magamat a n. é. közönség pártfogásába ajánlva, kiváló tisztelettel

Cseh Hugó.

F. hó 19-én helyiségemet, mely már most a n. é. közönség rendelkezésére áll, ünnepelesen megnyitom.

482—1906. végr. sz.

Együttes

árverési hirdetmény.

Alulírott bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy az aradi kir. tszék 9438/906. és a bp-stl kor. és váltó kir. törvény-zéknek 1906. évi 48202. számú végzése következtében Dr. Szalay Károly aradi és Dr. Frank Salamon bpesti ügyvéd által képviselt Bedy Bódog és Drössler Károly javára, Subajda Antal ellen 780 és 60 korona s járulékaik erejéig 1906. évi június hó 5 én foganatosított biztosítási és kielégítési végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 1220 koronára becsült következő ingóságok, u. m.: szarvasmarhák, lovak és sertések nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a biendi kir. járásbíró-ág 1906. évi V. 403/3 számú végzése folytán 780 és 60 korona tőkekövetelés és pedig 780 kor. után 6% és 60 korona után és ennek 1905. évi április hó 27 ik napjától járó 6% kamattal, 3/8% váltódj és eddig összesen 105 kor. 10 fillérben bírólag már megállapított költségek erejéig, Barakonyban adós lakásán leendő eszközzésére 1906. évi augusztus hó 25 ik napjának d. e. 10 órája határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az ériretett ingóságok az 1881. évi LX. törvényz. 107. és 108. § al értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is, el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Borosjenőn, 1906. évi aug. hó 8. napján.

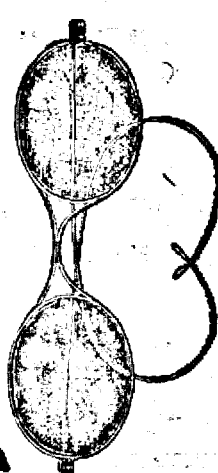
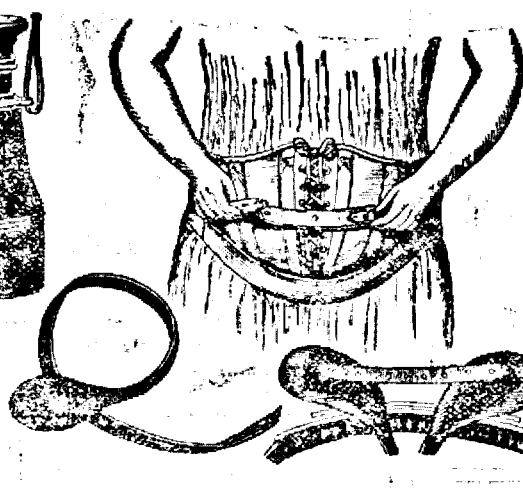
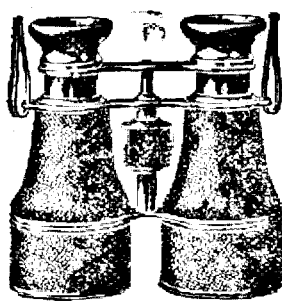
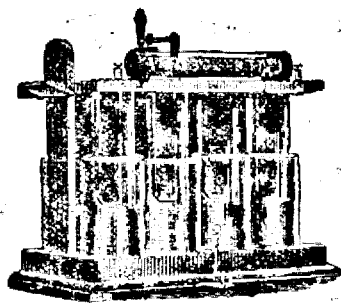
Nagy,

kir. bír. végrehajtó.

2182

Nagy raktár párisi különlegességekben!

UJ! UJ! UJ! UJ!

Andrássy-tér

22.

A nagyérdemű közönség tudomására hozom, hogy Aradon, Andrássy-tér 22. szám alatt a mai kor igényeinek megfelelő: Orvosi műszerek, saját műhelyemben készített kötszerek, ugyint: sérv, haskötők, szuspensortimok, valamint látáserészeti eszközök, ugyint: színházi és tábori látésövek, mindennemű szemüvegek

nagy raktárát megnyitottam.

1871

Szíves pártfogását kérve, maradtam alázatos szolgálja Deutsch Mihály.

Nagy raktár párisi különlegességekben!

APRÓ HIRDETÉSEK.

„Munk“-féle

szabdalmaszott 5 kgr. szőlőledák kaphatók darabonként 20 fillér. 100 drb. vételnél drábjá 16 fillér. Barta S. Arad, Szabadság-tér 21. szám. 2062

Máv. mérnök

csinosan butorozott szobát keres Boros Béni- vagy Andrássy-uton, esetleg melléku'c-áikban. Ajánlatot kérek a kiadóhivatalba „Lakás“ jelleggel. 2181

Szép csemege szőlő

kapható kilónként 40 fillérért Isai Samuánál Világoson. 2128

Eladó

1. igen jó karban lévő boroshordók, hektója 4 kor. 2 több hektóliter ó és új fehér bor jutányos áron. 3 egy jó termő szőlő. Oau Ljubomir, Kovaszincz (Arad-m). 2161

Lampionok

20 fillértől, conlotti és serpentin kapható Ingusz I. és Fia könyvkereskedésében Aradon, Weltzer János utca. Telefon 517. 285

Arad és Pécska között

Szedernát pusztán 240 hold á 1100 □ 8l kitünő minőségű szikmentes fekete föld holdanként 400 forintért eladó. Értekezhetni Haller Imre ig. tanítóval O Pécskán. 2166.

Veszek könyvtárakat,

egyes könyveket és hangjegyeket legmagasabb áron. Kerpel Izsé könyv-, papír- és zenoműkereskedése, könyv- és zenomű kölcsön-tára, Aradon. 246

Egy 3 szobás

urí lakás, mellék-heiységekkel együtt szeptember hó 1-ére keresetlik. — Bővebbet a kiadóhivatalban. 2191

Iskolás gyermekek teljes ellátást nyerhetnek egy helybeli intelligens családnál, melynek zongoráját is használhatják. — Cim a kiadóhivatalban. 2144

Szőlőprés

használt három kosárral, 1 darab Mayfarth-féle szőlőmalom bogjózóval, 2 drb. tizenkét és 1 drb. tízenyolcz hektos hordó jó karban olcsón eladó. Popp Vilmos, Muszka-Magyarád (pá'ya-udvar.) 2185

A világon a legjobb és legbiztosabb

Patkányméreg

az özv. Weinberger Mórné fele!

Mindenki csak egyszer győződjön meg róla, hogy ez az okale ezen szer utána hatatlan. Egyszeri használat után annyira pusztít, hogy többé azon a helyen, ahol a pusztítás történt, soha tájára sem jön egér, vagy patkány. — Becses megrendelésüket egy a helybeli, mint a vidéki közönségnek pontosan és azonnal szállítom. — 1 adag 1 kor., egy kiló 30 korona. — Maradtam tisztellel 2189

Fried Ignáczné,

szül. Weinberger Hermína. Arad, Halász-u. 9. (Dományi-ház.)

Van szerencsém a tiszteit építési-vállalkozó és mészkereskedő urakat értesíteni, miszerint

Alváczán,

— Az Arad-Csanádi Egyesült Vasutak vonsián — egy nagyobb szabásu

mészégető-telepet

létesítettem. Az általam égetett mész kitünően köt, a legjobb és legkiadóbb minőségű úgy, hogy bármely célnak is minden tekintetben megfelel. Az üzemet akként rendeztem be, hogy t. vevőimtel gyorsan, bármely mennyiség rendelkezésénél is pontosan kielégíthetem. Rendelések címre, Aradra küldendők.

Kiváló tisztelettel

Klein B. Vilmos

fakereskedő Aradon. 1838

Ház, birtok vétel és eladás, terményközvetítő

kereskedelmi ügynöki iroda

ZEINER IGNACZ

Simonyi-utca 6. sz.

a leggyorsabban teljesíti az e téreni megbízásokat.

Aki

jó és tartós cipőt akar venni, az forduljon

BALOGH SÁNDOR

urí és női cipészhez

Arad, Boros Béni-tér 19. szám,

hol a legdivatosabb

urí-, női- és gyermekcipők

készülnek a legjutányosabb árak mellett pontos kivitelben.

Javításokat elfogadok s azokat a leggyorsabban eszközölöm.

Kiadó lakások!

November hó 1-ére az ujonnan épült Flórián-utca 6c számu házban

kényelmes és modern

berendezéssel

2-3 és 4 szobás lakások.

Bővebbet

2004

Brunner Bélánál

Arad, Szabadság-tér 20.

Sajáttermésű nemesfajú sárga és görög

dinnyéit

ajánlja 1991

Hámory gazdaság

ARAD,

Deák Ferencz-utca 3., az udvarban.

Deák Ferencz-utca,

Sebesi-házban

e hó 15-én

egy női

1991

divatterem

megnyilik.

Minden elképzelhető

órajavítás

1 korona.

Zsebóraüveg, mutató 10 kr.

Schwimmer Albert

órasmesternéi Aradon, 137

Szabadság-tér 5-6. szám alatt.

(Pécsi kávéház mellett.)

Kérem a czimre ügyelni.